

Upravništvo: Ljubljana, Knafljeva
ulica 6 — Telefon št. 8122, 8123,
8124, 8125, 8126.
Inseratni oddelki: Ljubljana, Seles-
burgova ul. 6 — Tel. 3392, 3492.
Podružnica Maribor: Gosposka ulica
št. 11 — Telefon št. 2455.
Podružnica Celje: Kocenova ul. št. 2
Telefon št. 190.
Računi pri pošt. čk. zavodih: Ljub-
ljana št. 11.842, Praga čisto 78.180,
Wien št. 105.241.

JUTRO

Izhaja vsak dan razen ponedeljka.
Naročnina znaša mesečno Din 25.—
Za inozemstvo Din 40.—

Uredništvo:
Ljubljana, Knafljeva ulica 6, Telefon
8122, 8123, 8124, 3125, 3126. Maribor,
Gosposka ulica 11, Telefon št. 2440.
Celje, Strossmayerjeva ulica šte. 1.
Telefon št. 65.

Rokopisi se ne vračajo.

Intrige proti ČSR

V veliki politični igri, ki se danes igra v Evropi, je intriga eno glavnih sredstev in izmišljena namera, ki se podtakne nasprotniku, eden najbolj važnih argumentov. Tudi navidez povsem jasna velika gesla, ki danes obvladujejo mednarodno polemiko, niso vedno čista. Za njimi se le prečesto skrivajo druga mišljenja in druge tendence. Od časa do časa pa se odkrije zakulisje teh diplomatskih trikov in se razgali neiskrenost igre. Razumljivo je, ako potem javnost skeptično sodi o pravilnosti, iskrenosti in upravičenosti vseh političnih smernic, ki jih prizadeta stran zagovarja.

V zadnjem času so bile Češkoslovaška republika, poleg nje tudi naša Jugoslavija in cela Mala antanta zopet enkrat predmet na široko zasnovane mednarodne intrige. Začela je z obtožbami proti bratski republiki, da je nekakšno oporišče komunistične propagande v Srednji Evropi. Poznavalec razmer je dobro znano, da je baš v ČSR komunistem najmanj opasen, čeprav je tam organiziran v stranki. Spretna politika vlade, sistematična nacionalna vzgoja in socialno skrbstvo, vse to je postavilo komunistični propagandi zelo težke, nepremagljive ovire.

Sledila je nadaljnja obtožba, da Češkoslovaška pripravlja tla za oboroženo ofenzivo Sovjetske Rusije v Srednjo Evropo. Govorilo se je in pisalo, da so v ČSR zgrajena velika oporišča za sovjetsko letalstvo. Češka vlada se je takoj energično postavila v bran. Povabila je zastopnike tujih vojsk, da pregledajo vsa češka letališča. Nudila jim je vse možnosti, da se o morebitnih svojih dvomih takoj na licu mesta prepričajo. Toda baš Nemčija, od kjer so se te vesti sistematično širile, je češkoslovaško ponudbo prva odbila.

V zadnjem času pogreva boljševiško letalsko pravljico italijanski tisk in se dela, kakor da bi stvar še vedno ne bila razčiščena.

Ob tej priliki se je v očitni zvezi z zgoraj omenjeno kampanjo intriga proti ČSR razširila še v drugo smer. Lansko leto v jeseni je izšla v Pragi knjiga bivšega češkoslovaškega poslanika v Beogradu g. Jana Sebe, ki je sedaj akreditiran kot poslanik v Bukarešti. Knjiga ima naslov »Rusija in Mala antanta« in predstavlja poskus zgodovinske obdelave stikov med Rusijo in narodi, ki danes tvorijo zvezo Male antante, od berlinske konference pa do današnjih dni. Obsežni knjigi je napisal predgovor češkoslovaški zunanji minister dr. Krofta, ki pravilno poudarja, da delo z znanstvenega stališča morda ni dovolj globoko in kritično, da pa vsebuje polno zanimivih podrobnosti, ki morajo vsakogar zanimati. In res so v knjigi navedeni dokumenti, beležke in dejstva, ki jih redko najdemo zbrane tako rekoč na enem mestu.

Nazivlje temu knjiga sprva ni vzbudila posebnega zanimanja. Šele pred mesecem dni so se v nemškem časopisu pojavili članki, ki so vedeli poročati, da je v Rumuniji nastalo živahno začudenje, češ da se Seba ogreva za skupno rusko-češkoslovaško mejo, kar bi se moglo doseči le na teritorialni račun Rumunije. Članki so na dolgo in široko razpravljali, kako predstavlja Sebova teza tajno zamisel češkoslovaške politike in kako je ta zamisel ne le potrdilo govorico o češko-ruskih načrtih za Evropo, temveč tudi dokaz skrajne neobjektivnosti napram rumunski zaveznici.

Kdor je knjigo prečital, bo zamenjal take ali podobne nazore Sebe. V knjigi je navedeno le iz dobe poljsko-ruskega spora v letu 1919., kaj je predlagal takratni angleški zunanji minister lord Curzon v pogledu razmejitve med Poljsko in Sovjetsko Rusijo. Seba navaja tako zvano »Curzonovo linijo« in pripominja na njeno objasnitev samo to, da bi bila v tem primeru postala ČSR neposreden sosed Sovjetske Rusije.

Tej intrigi je pred nekaj dnevi sledila nova. V rumunskem parlamentu so nekateri politiki organizirali napad na češkoslovaškega poslanika Sebo, češ da v svoji knjigi trdi, da samo rumunska plutokracija iz sebičnih ozirov preprečuje zblizanje med Rusijo in Rumunijo. Povod za te napade je dala beležka pod črto v Sebovi knjigi, v kateri avtor pravilno in pravično ocenjuje težko socialno stanje širokih slojev rumunskega ljudstva, ki živi najbednejše življenje, dočim maloštevilna plast bogatašev razsipa in se bori proti vsaki možnosti pravičnejšega socialnega režima. Poslanik Seba poudarja, da so ti krogi tudi med glavnimi nasprotniki zblizanja z Rusijo. Kar bi se v skrajnem slučaju moglo naprtiti diplomatu kot taktična pogreška, to se skuša od protivniške propagande zlorabiti kot izraz neprijateljskega razpoloženja in nelobjavnosti napram rumunskemu narodu. Na srečo je rumunski zunanji minister z energično izjavo in satisfakcijo, ki jo je dal češkoslovaški zavezniki politiki in njenemu predstavniku, intrigo presekali. Že so se v zvezi s tem pojavile vesti, kakor da ČSR namerava sploh izstopiti iz Male antante!

NACIONALISTI ZASEDLI MALAGO

Po večdnevni silno hudih bojih so Francove čete včeraj zasedle najvažnejše južno špansko pristanišče Malago

Gibraltar, 8. febr. o. Nacionalistične čete so po dobro organiziranem koncentričnem napadu zavzele Malago. Bitka za to važno južno-špansko luko je bila izredno ostra in so streljanje čuli celo v Gibraltarju, ki je oddaljen od Malage v zračni črti 15 km. Pred Malago se je razvila tudi huda pomorska bitka med vladnimi in nacionalističnimi vojnimi ladjami. Ze snoči sta dve nacionalistični koloni prodrla do prvih hiš.

Mesto je skoraj docela razdejano. V njem je ostalo še nekaj razbitih oddelkov republikanske vojske, ki so se še vso noč branili za barikadami in v posameznih poslopih. Močni oddelki Francove vojske so pričeli takoj preiskovati hiše po vsem mestu, ki je veljalo do zadnjega za eno izmed najmočnejših republikanskih središč v Španiji. Nacionalistična vojska je vkorakala v mesto davi ob zori. Mnogi mestni okrajji gore.

V posameznih ulicah so se razvili strašni boji na nož ter so se vojniki na eni in drugi strani srdito borili za vsako poslopje. Na obeh straneh je padlo na tisoče borcev. V borbah je na obeh straneh sodelovalo skupno 60.000 mož.

Nacionalisti so prodirali proti Malagi istočasno od štirih strani. V soboto so prišli v Colmenar, odkoder je levo krilo prodiralo dalje proti Velezu de Malaga. Njihovo prodiranje se je ustavilo šele v mrazu 12 km pred mestom.

Drugi napad je bil usmerjen proti Almaguiasu. Branilci so bili presenečeni zaradi naglega prodiranja nacionalistov, ki so zato ta kraj zavzeli brez večjih bojov. Tretji napad je sledil takoj zatem in je bil prav tako uspešen.

Vzdolž obale je prodirala četrta kolona, ki je dospela do pristanišča Fuengirole, oddaljenega 22 km od Malage. Tu je napadalce uspešno podpiralo s svojim ognjem nacionalistično brodogradništvo.

Končno so nacionalisti svoje uspehe tako spretno izrabili, da so vladne čete opustile odpor na izpostavljenih postojankah in se v neredu umaknile proti Malagi.

Posebno poslabšanje strateškega položaja vladnih čet je pomenila izguba mesta Veleza, oddaljenega 4 km od obale na edini črti za umikanje, ki je bila vladnim četam na razpolago. Končno so nacionalisti zavzeli tudi prelaz Leon, poslednjo naravno trdnjavo pred Malago.

Iz nacionalističnega tabora so že uradno objavili, da je Malaga popolnoma v njihovi oblasti. Popoldne je prispela iz Malage vest, da so nacionalistične čete strle poslednji odpor republikancev in z bombami pognale v beg poslednje branilce mesta, ki se jih je le malo rešilo. Na guvernerjevi palači vihra španska nacionalna zastava. General Colnis, poveljnik oddelka tujske legije, ki je bil v začetku operacij lahko ranjen, je ostal na svojem mestu do končne zmage.

V pristanišču Malage je zbrana vsa nacionalistična vojna mornarica. Neko ladjo z večjim številom republikancev so nacionalistične pomorske sile ustavile, ko se je hotela rešiti z begom.

Zavzetje Malage je zelo pomembno tako z vojaškega, kakor tudi političnega stališča. Z vojaškega stališča pomeni Malaga s svojim pristaniščem, ki je eno izmed najvažnejših v zahodnem delu Sredozemskega

morja, prvovrstno oporišče za poznejšo ofenzivo, razen tega pa pomeni tudi važno oporišče za nacionalistično mornarico in za oskrbo čet v bojih.

Boji pred Madridom

Pariz, 8. febr. w. Kakor javljajo z vojne ozemlja pri Madridu, se tamkaj nadaljuje operacije. Nacionalistične čete so v trikotu med cesto Madrid-Toledo in cesto Madrid-Valencia pridobile na terenu. Zasedle so že vso desno obalo reke Jarama do priliva reke Manzanares. Vladne čete so pognale v zrak most pri izlivu Manzanaresa v reko Jarama.

Evakuiranje Madrida

Madrid, 8. febr. g. Doselej je okoli 450.000 ljudi zapustilo Madrid, med njimi približno 170.000 otrok. Vsak dan odhaja 6-7.000 ljudi, vendar upajo oblasti, da bodo v bodoče lahko odpeljali iz mesta 12.000 oseb na dan.

Romanonesov dar Francovi vladi

San Sebastian, 8. febr. AA. La Voz de Espana poroča, da je grof Romanones, bivši predsednik Španske vlade izročil vladi generala Franca okoli 30 milijonov peset prostovoljnih prispevkov. Marquis Talma je daroval v isti namen 25 milijonov peset.

Operacije na severu

Madrid, 8. febr. AA. Po vestih iz Gijona so republikanske čete v soboto zjutraj ponovno izvršile napad v odseku Cristu

proti Sincadi Bulli. Namen napada je bil paralizirati pritisk, ki ga vrše nekatere nasprotnice čete na postojanko pri Olivarezu. Po krepki topniški pripravi se je vladnim četam posrečilo zavzeti sovražne jake in so prispele v bližino parka sv. Frančiška.

Zopet 10.000 Italijanov izkrcanih v Cadizu

Gibraltar, 8. febr. AA. Včeraj so trije italijanski parniki s prepletkanimi imeni izkrcali v Cadizu okoli 10.000 Italijanov.

Neutrlnostni odbor

London, 8. febr. o. Pod vodstvom lorda Plymoutha se je danes sestel odbor neutralnostnega odbora, ki se bavi z načrtom o organizaciji kontrole na španskih mejah. Zasedal je ves dan in bo bržkone jutri zaključil razpravo o organizaciji kontrole uvoza vojnih potrebščin v Španijo. Bržkone bo že jutri padla odločitev o roku ko se ima, jo uveljaviti mednarodni kontrolni ukrepi.

Angleška vlada je med tem sklenila pozvati vse angleške državljane, ki se sedaj bore na španskih tleh, naj čimprej zapustijo špansko ozemlje. Njih število se ceni na 2.000. Vlada jim bo zagrozila, da jim bo odvzelo angleško državljanstvo in da bodo postavljeni pred sodišče, čim se vrnejo v Anglijo, če se pozivu ne odzovejo. Po prestani kazni bodo izgnani iz Anglije kot nadležni tujei. V pozivu bo določen tudi poseben rok, doklej se bodo morali umakniti iz Španije. Poleg tega namerava angleška vlada pozvati tudi druge države, naj na enak način zahtevajo od svojih prostovoljcev, da se vrnejo iz Španije.

Nemški odgovor izročen

London, 8. febr. AA. Nemški odgovor na predlogo odbora za nevmeslanje o nadzorstvu nad španskimi območji so danes izročili lordu Plymouthu. Po informacijah iz nemških krogov se zdi odgovor v celoti zadovoljiv.

Nemčija: Kolonije nazaj!

Splošno pričakujejo, da se bo Ribbentrop že v kratkem pričel pogajati z Anglijo o vprašanju vrnitve bivših nemških kolonij

Pariz, 8. febr. o. »Figaro« poroča, da bo nemški poslanik Ribbentrop že te dni pričel svojo kolonijsko akcijo v Foreign Office ter točno preizkušati nemške zahteve, čeprav mu je znano, da angleška vlada sedaj ni nič kaj pripravljena za pogajanja o tej zadevi. Ribbentrop ima nalogo, da poišče pridobiti angleško vlado tudi za nekatere druge diplomatske operacije. Predvsem naj bi Anglija dala pobudo za pogajanja o zapadno-evropskem paktu. Poskrbela naj bi, da bi se oslabil francosko-sovjetski pakt, obenem pa naj bi prostovoljno omejila svoj vpliv v srednji Evropi. Tej poslednji zahtevi pripisujejo nemški krogi celo večji pomen kakor pa kolonijskemu vprašanju samemu. Nemška vlada bi bila namreč pripravljena za koncesije v srednji Evropi umakniti svoje kolonijske zahteve na drugo mesto. Koncesije v srednji Evropi bi se baje nanašale predvsem na vprašanje srednje-evropskih manjšin, v katerem so v Berlinu še najbolj prizadeti. Če bo angleška vlada še nadalje vztrajala pri angleško-francoski tezi tudi glede tega vprašanja, bo nemška vlada dejansko pričela forsirati kolonijski problem, ker je prepričana, da bi zaradi njega nastale prav velike težave za angleško vlado.

Pariz, 8. febr. o. Glede na napovedi bližnje Ribbentropove kolonijske akcije v Londonu, se je iz diplomatskih krogov zvedelo, da bo Nemčija zahtevala nazaj vse svoje nekdanje kolonije, katerih površina je merila 2.620.000 kvadratnih kilometrov. Nemčija je imela v Afriki Togo, Kamerun, Vzhodno in Jugozapadno Afriko, v Aziji kitajske koncesije in del Nove Gvineje, nadalje Bismarckov arhipel, Samoa, Karolinsko, Marijansko in Maršalsko otočje. Od teh kolonij so dobile po versajski mirovni pogodbi Francija dve tretjini Toga in štiri petine Kameruna, Anglija tretjino Toga, petino Kameruna in Vzhodno Afriko, Južnoafriška unija Jugozapadno Afriko, Avstralija Novo Gvinejo, Bismarckov arhipel in Salomonsko otočje, Nova Zelandija Samoa, Belgija Ugando in Urundio, Japonska pa Karolinsko, Marijansko in Maršalsko otočje. Potemtakem je dobil britanski imperij 78,5, Francija 19,5, Belgija 1,75, Japonska 0,25 odstotkov nekdanjih nemških kolonij. Za najbolj bogati nekdanji nemški koloniji veljata danes angleška in vzhodna Afrika ter francoski del Kameruna, v katerem ga Francozi po vojni investirali ogromne kapitale.

Anglija in vzhodni pakt

London, 8. febr. AA. Danes je delavski poslanec Arthur Henderson vprašal zunanjega ministra v spodnji zbornici, ali je

Pričela se je tudi že nova kampanja o persekucijah, ki se baje vršijo v bratski slovenski državi proti nemški manjšini. Tri tisoč nemških dijakov se nahaja baje v ječah in kmalu bodo čitali, kako se morajo Nemci na Češkem boriti za svoje najbolj primitivne pravice. Pri tem je vsakemu človeku, ki si vzame le trenutke časa, da pogleda na prilike v ČSR, znano, da v nobeni državi na svetu nobena narodna manjšina ne uživa tolikih pravic, kakor nemška manjšina na Češkem. S tem je prav za prav še premalo rečeno. Nemci imajo na Češkem položaj drugega državnega naroda. So-

sklitenitev vzhodnega pakta v očeh britanske vlade še vedno bistveni element evropskega napredka.

Lord Cramborne je v imenu zunanjega ministra takoj opozoril na komunike z dne 23. julija, ki je izšel po trojni konferenci. Britanska vlada vztraja slej ko prej na stališču, da je odstranitev trenja in sumničanja med raznimi državami vzhodne Evrope eden izmed bistvenih činiteljev za zboljšanje razmerja med evropskimi državami.

Gospodarski posveti Male antante

Beograd, 8. febr. AA. Gospodarski svet Male antante se bo sestel 15. t. m. v Dubrovniku. Po določenem delovnem načrtu bodo pred sestanekom sveta komisije izvedencev sklepali o vprašanjih, ki spadajo v njihovo pristojnost. Strokovnih komisij je to pot sedem in sicer železniška, letalska, tujsko-prometna, za kmetijski pouk in propagando za socialno zdravstvo, za sodelovanje na Dunaju in za normalizacijo. Te komisije so že začele zasedati.

Danes je začela v prometnem ministrstvu zasedati konferenca strokovnjakov Male antante za železniško-carinska vprašanja.

Propaganda proti ČSR in Angleži

London, 8. februarja. g. »Manchester Guardian« izjavlja v uvodnem članku o kampanji nemških listov proti Češkoslovaški med drugim:

Nemški propagandi niti najmanj ni uspelo diskreditirati Češkoslovaške. Nasprotno so simpatije vsega civiliziranega sveta na strani te male države, ki je očuvala svobodo svojega prebivalstva, dočim so mnoge druge države v tem pogledu razočarale. Pri tem reagira Češkoslovaška popolnoma mirno na napade nemške propagande. Kljub ne zelo ugodnemu strateškemu položaju, je gotovo, da v primeru napada Češkoslovaška ne bo prepuščena sama sebi. Ne more se točno reči, katere pomoči bo deležna, vsekakor pa bi pomenil nemški napad v prvi vrsti nevarnost za Nemčijo samo. To je gotovo, ako je v politiki sploh kaj gotovega. Za usodo Nemčije bi bilo boljše, če bi Češkoslovaško pustila pri miru.

Predaja Sianfuja

Sanghaj, 8. febr. w. Posedka v Sianfu se je videla. Vladne čete so zasedle mesto.

delujejo v vladi in so v marsikaterem oziru kulturno in gospodarsko v boljši situaciji kakor sami Čehi. Politično pa Nemci edino na Češkem lahko svobodno razvijajo svoje strankarsko življenje od komunistov pa do nacionalnih socialistov in je ČSR v tem pogledu za nje edina svobodna država.

Navedli smo nekaj primerov, da se vidi, kako grdih sredstev se poslužuje mednarodna intriga. Na žalost je tudi v mednarodni politiki tako, kakor v zasebnem življenju: drzno obrekuje, nekaj bo že ostalo!

Spretni poteze Turčije

Po nemški sodbi je Turčija z milanskim sestankom le še povečala možnost sklenitve vojaške pogodbe s Francijo

Berlin, 8. februarja. b. Iz razumljivih razlogov je nemško časopisje posvečalo izredno pozornost razpletu spora med Francijo in Turčijo zaradi aleksandretskega sandžaka. Od nadaljnjih zapletov tega spora so namreč tako v Berlinu, kakor v Rimu mnogo pričakovali. Spor Turčije s Francijo, tako so sodili, bo Turčijo približal osi Rim-Berlin kar bi seveda ne moglo ostati brez vpliva na obstojne ravnotežje v jugovzhodnem delu Evrope.

Dejstvo, da se je spor proti vsemu pričakovanju vendarle mirno poravnal, in to povzročila je v okviru ženevske ustanove, kar tudi nemško časopisje lojalno priznava, je nemške politične kroge zelo presenetilo. Zato skušajo sedaj ozadje te nagle rešitve osvetliti, z najrazličnejšimi domnevmami, od katerih sta značilni zlasti naslednji dve:

1.) Aleksandretski sandžak tvori sestavni del mandatarskega ozemlja Sirije. Njegov odstop Turčije se je moral za vsako ceno preprečiti, da se ne bi s tem ustvaril precedens, primer, na katerega bi se lahko sklicevala tudi Nemčija v svoji zahtevi po vrnitvi bivših nemških kolonij, ki so bile v obliki mandatov prisojene v veličini zmagovalkam. V vsem ostalem je Ženeva ustregla turškim zahtevam, da bi s tem lažje poudarila, da je tudi v njenem okviru mogoč sporazum o mandatih.

2.) Nemški listi so mnenja, da bi Turčija tako ugodne rešitve aleksandretskega spora samo zaradi ženevskega prestizja le ne bila dosežala, ako ne bi bil turški zunanji minister Ruđi Aras v trenutku najvišje nepotosti zaradi Aleksandrete napovedal svojega sestanaka s italijanskim zunanjim ministrom grofom Ciano v Milano, kar sta si Francija in Anglija takoj tolmáčili kot prvi znak zblizanja med Turčijo in Italijo. Ker bi se s tem ravnotežje sil v vzhodnem Sredozemlju bistveno izpremenilo, je Francija italijansko-turško igro skušala preprečiti z naglim sporazumom s Turčijo. To ji je po sodbi nemških listov v polni meri uspelo in berlinski dopisnik »Kölnische Zeitung« prinja v tej zvezi celo do zaključka, da je vprašanje, ali bi do milanskega sestanaka sploh prišlo, ako bi se bil sporazum o Aleksandreti dosegel le malo prej. Na tej osnovi presoja »Kölnische Zeitung« tudi italijansko-turško razgovore v Milano z vidika navadne diplomatske igre med Turčijo in Francijo, o kateri sodi, da se bo najbrž v kratkem končala z novim turškim uspehom: s francosko-turško vojaško pogodbo, ki bo sama na sebi sicer lokalnega značaja, ker se bo omejila le na medsebojne obvezje glede Sirije, ki pa prav gotovo ne bo brez pomena za nadaljnjo poročitev francosko-turških odnosov. Z njo bo Turčija prav tako in morda še bolj utrdila svojo pozicijo nasproti Italiji, kakor jo je z italijansko igro utrdila nasproti Franciji. Turčija je torej v zelo ugodnem položaju, ki je močno podoben onemu v Montreuxu v avgustu lanskega leta, ter je znala to tudi srečno izkoristiti.

V tem je po mnenju »Kölnische Zeitung« tudi treba iskati razlog, zakaj ni milanski sestanek med Aranom in Ciano prinesel nčesar pozitivnega in konkretnega. Turčija je sicer pričakovala, da bo Italija podpisala dardanelsko konvencijo, toda očitno je Italija vezala svoj pristavek na turške koncesije in je bil zaradi njih sporazum o tem vprašanju za sedaj še nemogoč. Turčija je ostala hladna glede nekaterih italijanskih zahtev, posebno napram omejitvi turških koncesij Sovjetski uniji za prehod skozi Dardanele. List zelo dvomi, da bi se Turčija spustila v takšno pogajanje z Italijo in označuje zadevno pisanje italijanskih

listov za navadne »politične fantazije«. Turčija je že vedno tesno vezana na Francijo, kajti ženevska ureditev aleksandretskega spora je samo okvir, ki ga bo treba izpolniti še z globljo vsebino, h kateri spada v prvi vrsti francosko-turška vojaška pogodba. Znanosti je tudi v tem samo »potkusni« balon« Pariza, toda verjetno je, da bo Francija v kratkem napela vse sile, da nazira italijansko akcijo.

Nemški listi, med njimi »Berliner Tageblatt«, v tej zvezi še posebej opozarjajo na izjavo turškega zunanjega ministra, da se Turčija za sedaj ne želi pridružiti italijanskemu predlogu o sklenitvi posebnega pakta v vzhodnem Sredozemlju, ker se ji zdi sklepanje paktov samo v tem predelu brez praktičnega pomena.

Povratek dr. Arasa v Ankaro

Carigrad, 8. februarja. g. Zunanji minister Ruđi Aras se je včeraj vrnil v Kermalio Ataturku, ki se mu v Carigradu, obširno poročal o svojih razgovorih v Ženevi, Milano, Beogradu in Sofiji. V informiranih krogih zagotavljajo, da bo Ruđi Aras takoj po konferenci Balkanske zveze in po obisku rumunskega zunanjega ministra Antonescu v Ankari, odpoval v Bagdad in Teheran. Temu njegovemu potovanju pripisujejo veliko politično važnost. Gre namreč za koordinacijo politike štirih srednje-azijskih držav Turčije, Iraka, Irana in Afganistana.

Ruđi Aras, ki je nocoj odpoval iz Carigrada v Ankaro, je pred svojim odhodom izjavil novinarjem, da so vesti, razširjene v inozemstvu, po katerih je Italija predlagala Turčiji zaključitev vojaškega pakta, neresnične. V milanskih razgovorih z grofom Ciano sploh ni razpravljalo o vojaških vprašanjih.

Odgoditev Antonescovega obiska v Ankari

Ankara, 8. febr. AA. Obisk rumunskega zunanjega ministra Antonescu v Ankari je odločen na poslednji teden meseca februarja, kar se minister ne počuti posebno dobro. Po poročilih iz Bukarešte se bo Antonescu udeležil konference sveta Balkanske zveze 15. t. m. v Atenah.

Sestanek Ciano-Metaxas

Milan, 8. febr. w. Kakor doznava »Stampa«, se bo italijanski zunanji minister grof Ciano v kratkem sestel z grškim ministrom predsednikom Metaxasom.

Mednarodna banka o nemških obveznostih

Basel, 8. februarja. w. V zvezi z današnjo sejo upravnega sveta banke za mednarodna plačila je bil izdan naslednji uradni komunikat:

Glede na izpremembo položaja nemške državne banke, ki je bila najavljena 30. januarja, se objavlja, da ta izprememba nikakor ne bo imela za posledico, da bodo predsednik in ostali zastopniki nemške državne banke izstopili iz upravnega sveta banke za mednarodna plačila. V odnošajih banke za mednarodna plačila do nemške državne banke niso nameravane nobene izpremembe.

Narodna skupščina

Pričetek podrobne razprave o trgovskem zakonu

Beograd, 8. februara. p. Narodna skupščina je danes dopoldne pričela podrobno razpravo o načrtu trgovskega zakona. Sejo je otvoril in vodil podpredsednik Markić. K zapisniku se je oglasil nar. posl. Vojta Lazč z zahtevom naj se v njem zabeleži njegov protest, ker se je skupščina sestala šele z enournno zamudo. Njegova pripomba pa je bila zavrnjena, češ, da se ne tiče zapisnika. Sledila so sporočila in je med drugim bila skupščina obveščena o celni vrsti interpelacij, ki so jih vložili poedin. narodni poslanci. Podpredsednik je dalje sporočil, da bo notranji minister odgovoril na interpelacije nar. posl. Stanka Lenarčiča o dogodkih v zvezi z občinskimi volitvami v logaškem srezu, čim bo zbral potrebne podatke. Boško Jelčević je vložil interpelacijo zaradi zaplenbe beograjske »Pravde« dne 17. januarja t. l. in zaradi prepovedi, da se objavi izjava, ki so se dal dr. Vlado Maček 11. januarja t. l. Tudi na to interpelacijo bo minister odgovoril, ko bodo zbrani potrebni podatki.

Razprava o trgovskem zakonu

Nato je skupščina prešla na dnevni red in začela razpravo o prvih členih trgovskega zakona. Prvi je govoril nar. posl. dr. Dragutin Janković, ki je v daljšem govoru analiziral načrt in podal strokovno kritiko o njegovih nedostatkih. Narodna skupščina je sledila njegovemu govoru z velikim zanimanjem. Ker pa je govoril že zelo dolgo ga je predsedujoči pozval, najskrajša svoj govor, ki je obsega značaja in zaradi tega ne spada k specialni razpravi. Zaradi tega se je govornik odrekal nadaljnji besedi.

Nar. posl. Sekula Zečević je izjavil, da je naš državi potreben tuj kapital, ki pa mora biti vložen in nekorumpiran. Predvsem pa mi nimamo pravice prepuščati tujcem narodnega premoženja, ker bojo prihodnji generacije zahtevale račun o njem. Nar. posl. Todor Lazarević je zahteval, da se besedilo predloženega trgovskega zakonika popravi, kar so v njem take napake, da se spričo njih povsem potrjuje smisel posameznih odredb. Zaradi tega bi bilo treba načrt vrniti skupščinskemu odboru v pomorno redakcijo.

Govor posl. Mohorića

Nar. posl. Ivan Mohorić je v obširnem, strokovnem govoru obravnaval prva poglavja zakonika Trgovski zakon, ki ureja prava pravnomočno področje gospodarstva, mora biti v skladu z običnim zakonom, ki ureja njegovo javnopravno stran. Nejasnosti, ki so se pokazale v zakoniku, se morajo odstraniti. Zaradi nejasnih zakonskih določb so se mnogi zakonski predpisi hudo izjavljali. Skrbno je tudi treba iz besedila zakonskega načrta izločiti vse večje in manjše tiskovne in redakcijske napake. Narodna skupščina naj pooblasti ministra pravde da te napake popravi.

Nadalje je bila pojasnjena še nekaj stvari, da se precizira odnos novega zakonika na pram običnemu zakonu, ki se ni v polni veljavi, pa se zanj že zahteva novelizacija.

Stalin bo počistil tudi v diplomaciji

Pričakujejo se velike izpremembe v sovjetski diplomatski službi

London, 8. februara. o. GPU je informirala Stalina, da je v vrstah sovjetskih diplomatov in konzularnih uradnikov v inozemstvu mnogo ljudi, ki so bili in so še v stikih s Trockim ter njegovimi emisarji. Vse te ljudi bo treba odstaviti, da ne bi ruska diplomatska služba prišla do celice pod vpliv trockijevcev, kar bi pomenilo malone katastrofo za Rusijo. Zaradi tega je treba pričakovati že v najkrajšem času celo vrsto premostitev in odstavitev v ruski diplomatski službi.

Londonski listi se mnogo bavijo z dogodki v Rusiji. Vsa poročila se strinjajo, da postaja borba za oblast med Stalinom in Vorosilovom vedno bolj napeta in da prihaja v odločilno fazo. Po vsej Rusiji računajo s pričetkom nove revolucije, ki bi jo vodila rdeča vojska. Po poročilih iz Moskve je gibanje proti Stalinu močno v Ukrajini, kjer je baje prišlo že v več krajih do streljanja ter je bilo več ljudi ubitih in ranjenih. Na Stalinovo odredbo sta bila baje degradirana maršal Tuhačevski in general

Žrtve poplav v Ameriki

New York, 8. februara. d. Pri povodnji v južni Kaliforniji so utonili trije člani neke filmske družbe. Na stotine ljudi so morali rešiti s čolni iz hiš, v katere je voda nenadno vdrila. V Memphisu (Tennessee) je izbruhnila epidemija griže. Dosele Mississippi ni prestopil nasipov, čeprav je narasel pri Saint Louisu za 40 cm. V Cairu je reka Ohio v zadnjih 24 urah vpadla le 75 mm. Smrtnih žrtv so doslej zahtevale poplave 415.

Preosnova angleške vlade po kronanju Jurija VI.

London, 8. febr. AA. »Daily Express« poroča, da je po kronanju kralja Jurija VI. pričakovati rekonstrukcijo britanske vlade. Po trditvah lista bo prišel na Baldwinovo mesto sedanjí finančni minister Neville Chamberlain. Med ministri, ki bosta takrat izstopila iz vlade bosta vojni minister Duff Cooper in lord kancelar Halifax. Polotaj lorda kancelarja bo po vsej priklji prevzel sedanjí notranji minister sir John Simon. Razen ministrskega predsednika Baldwin bo baje odstopil tudi podpredsednik vlade Ramsay MacDonald.

Iz gozdarske službe

Beograd, 8. febr. AA. Za šumarske prista va brodeke imovne občine je imenovan inž. Dušan Lavaine, doslej uradniški pripravnik.

Pripravljenega je že mnogo materijala in treba bo res tudi glede obrtnega zakona urediti marsikak važen problem.

Nato je posl. Mohorić postavil več predlogov za spremembo in izpopolnitev posameznih določb v prvih šestih paragrafih predloženega zakonskega načrta. Spremenila naj bi se 1. in 2. odstavek § 2 da bi se bolje preciziralo kdo je trgovec v smislu novega zakona. Zlasti je to potrebno tudi za podjetja, ki na osnovi dolgoročnih pogodb ekspluatirajo gozdove, pa za podjetja, ki se bavijo z izvažanjem kmetijskih pridelkov. Podjetja, ki imajo podružnice, naj se ne smatrajo za mala trgovska podjetja. § 5. naj bi se spremenil tako, da bi veljal trgovski zakonik tudi za gospodarska podjetja države in samoupravnih teles, ki so po svojem bistvu trgovska podjetja; od določb 2. odstavka § 3 naj se izvzamejo delniške družbe in družbe z o. z. ter zadruge.

Minister pravde dr. Niko Subotić se je zahvalil govornikom za podane sugestije, pozval pa jih je, naj svoje spremembe predlože sporuči tudi pisмено. Kakor je to že storil posl. Mohorić. Ko je govornikom odgovarjal še vladni izvedenec univ. prof. Škerlj, je bilo prvih 6 paragrafov novega zakona sprejetih tudi v podrobni debati. § 5 je bil v snišlu predlogov posl. Mohorića spremenjen in se sedaj glasi:

»Določbe o trgovskih veljajo tudi za trgovske družbe. Odredbe prvega odstavka § 3. se ne nanašajo na delniške družbe in na družbe z o. z. in javno.«

Na jutrišnji sed skupščine se bo podrobna debata nadaljevala.

Finančni odbor

Beograd, 8. febr. a. Finančni odbor narodne skupščine je danes nadaljeval v soboto zvečer začeto razpravo o proračunu kmetijskega ministristva. Posl. dr. Milivoj Perić govori o potrebi popolne skladnosti med tremi gospodarskimi ministristvi. To bi se dalo najbolje doseči, ako bi se ministristva za kmetijstvo, za trgovino in industrijo ter za šume in rudnike združila v eno samo ministristvo narodnega gospodarstva. Potrebno bi bilo večje število kmetijskih strokovnih šol, dokler pa jih ne dobimo dovolj, naj bi se redno prirejali kmetijski tečaji. V vsaki občini naj se osnuje gospodinjstva šola, katere obisk bo za vsa dekleta obvezen.

Posl. Izmet Gavran Kapetanović razpravlja o agrarnih odnosih v Bosni in Hercegovini. Ministra prosi, naj čimprej izplača begujske obveznosti. Posl. dr. Niko Novaković obširno govori o vinogradništvu in zahteva, naj se uničijo vse tiste vinke trte, ki dajejo preslabo vino. Sploh naj se vinogradi dovolj samo tam, kjer se more pridelati kvalitetno vino. Posl. Nikola Kabin opozarja, da pride v Jugoslavijo komaj 1 ha za pridelovanje sposobne zemlje na prebivalca. Zato se nam zna zgoditi, da bo naša prehrana pri stalnem naraščanju prebivalstva kmalu ogrožena. Pravda, čemo moramo skrbeti za racionalizacijo kmetijstva in zlasti za povečanje produkcije. Sreski ekonomski bi ne smeli biti tak obloženi z birokratičnim delom, marveč bi morali mnogo več hoditi med ljudi.

Dibenko ter pričakujejo, da bo zaradi teh ukrepov nastal odkrit spor med Stalinom in Vorosilovom. Trdijo celo, da je bil Vorosilov baje že aretiran. Vse te vesti pa se niso potrdile in jih je tudi treba sprejeti z veliko rezervno.

Sovjetsko-poljska polemika

Varšava, 8. febr. AA. »Poljska Zbrojna« piše, da je v sovjetskem tisku zavladala zadnje dni pravica bes proti Poljski. Sovjetski listi se ne strašijo nobene laži in nobenega obrekovanja, da bi diskreditirali Poljsko v očen sovjetskim državljanom in tujine. Namen te kampanje je med drugim, da se Poljska v zvezi z novim francoskim posojilom diskreditira na francoskem finančnem trgu. Članek navaja več odstavkov iz sovjetskih listov in pravi, da se zde posebno obožbe o poljskih vojnih pripravah zelo čudne, če se na drugi strani vidi, kako se sovjetski vojni proračun čim dalje bolj povečuje.

Gil Robles razpusti svojo stranko

Avila, 8. febr. AA. Bivši min. in vodja španske ljudske stranke Gil Robles, ki biva v Lizboni je poslal svojemu delegatu v Valadolidu odpro pismo, v katerem porajasnjuje svoje stališče glede na sedanje dogodke v Španiji. Med drugim pravi, da je bila njegova stranka ustanovljena za to, da bi združila vse Špance, ki mislijo nacionalno. Na koncu svojega pisma pravi, da je nujno, da njegova stranka sedaj preneha z vsodelavrostjo, ker meni, da se vsi njegovi pristasi samo člani velikega nacionalnega gibanja, ponosni, da se lahko bore pod vojno disciplino. Tukajšnji krogi izjavljajo, da se Gil Robles in njegova stranka odpovedujeta slehernemu političnemu delu. Sklepajo tudi, da se bo stranka kmalu razšla. Po militarni, zacijsi pristojnosti in talangietov je iz tega primera jasno razvidno, da se nadaljuje proces razpusta vseh strank in vseh pokretov, ki se sedaj podreajo samo eni volji voditelja generala Franco.

Roosevelt naprošen za posredovanje

Pariz, 8. februara. o. Znani francoski književnik Andree Malraux, poveljnik letalskih sil španskih republikancev, je prišel v Pariz ter nadaljuje pot v Ameriko, kjer namerava obiskati predsednika Roosevelta in ga naprositi za posredovanje med Francovo in valencijsko vlado.

Pol stoletja že deluje CMD, darujmo še za pol stoletja!

Beleške

Nov član banskega sveta

Banska uprava sporoča, da je bil na lastno prošnjo razrešen dolžnosti člana banskega sveta za logaški srez g. Jernej Hafner, župnik v Starem trgu. Z istim odlokom je bil za novega člana banskega sveta za logaški srez postavljen g. Jakob Kranjc, posestnik v Topolu, občina Begunje pri Cerkljici.

Predlog za dve novi ministristvi

Kakor smo na kratko že poročali, je predsednik finančnega odbora narodne skupščine dr. Janjić predložil finančnemu odboru amandman, naj se s 1. julijem 1937 ustanovi ministristvo za propagando in ministristvo za vere, učine pa ministristvo za telesno vzgojo naroda. V pismeni utemeljitvi svojega predloga pravi dr. Janjić, da je potrebno osnivanje propagandnega ministristva zaradi tega, ker ima tako ministristvo že veliko število evropskih držav. Naloga ministristva bi bila braniti državne interese doma in v tujini. Ono bi moralo voditi tudi borbo proti komunizmu in drugim razdiralnim elementom. Poleg tega naj bi propagandno ministristvo vodilo tudi zadeve, ki spadajo sedaj v področje ministristva za telesno vzgojo.

Ministristvo za vere utemeljuje dr. Janjić s tem, da imamo v Jugoslaviji 13 priznanih veroizpovedi. Zaradi tega je potrebno, da vodi versko politiko v državi posebno ministristvo, katerega glavna skrb mora biti izločevati nevarnosti za morebitne medverske borbe, ki so vsaki državi nevarne za njen notranji mir in red.

Izjava inž. Košutića

V zvezi z vestmi, ki so nastale ob povratku inž. Košutića, podpredsednika b. HSS, v domovino, je inž. Košutić na zaupnem sestanku zagrebske organizacije b. HSS dal v nedeljo jako kategorične izjave. »Hrvatski dnevnik« objavlja od teh izjav samo načelni del in pravi: »Inž. Košutić je osobito poudaril, da mora biti hrvatski narod enoten in kompakten, ker bo samo tako mogel izvajati ono, za kar se bori in za čemer stremi že toliko let. Pozval je prisotne, naj bodo nepostojljivi in trdni ter vedno pripravljeni na delo. Nato je razpravljal o svojem povratku v domovino.«

Ta govor inž. Košutića se v političnih krogih tolmači kot demanti vseh govorov, ki so vedele povedati, da je inž. Košutić pripravljen pristati na milejšo politično taktiko in preiti na pozitivno politiko.

Organizacija Katoliške akcije na Hrvatskem

Te dni je objavil statistični oddelek Hrvatske katoliške akcije za zagrebsko nadškofijo številne podatke o Katoliški akciji. Vsega skupaj je organiziranih na ozemlju zagrebske nadškofije v okvirju Katoliške akcije 396 društev z 22.645 člani. Od tega je organiziranih 8300 mož v 158 društvih in 7000 žena v 93 društvih. V mladinskih organizacijah je organiziranih 6850 dečkov in deklek v 78 društvih. Poleg tega so organizirani katoliški dijaki, okoli 400 po številu, v 8 organizacijah Domagoja. Križarskih družin za dečke je v 127 župnijah 173 s kakimi 6000 člani, križark pa je okoli 3000 v 90 križarskih družinah. Vsega skupaj je na ozemlju zagrebske nadškofije 261 križarskih družin z okoli 9000 člani in članicami. V organizacijah Katoliške akcije je zaposlenih z aktivnim delom okoli 150 katoliških intelektualcev.

Borba v Društvu hrvatskih književnikov

Za nedeljo dopoldne je bil sklican občni zbor znanega Društva hrvatskih književnikov v Zagrebu. Občni zbor je otvoril najstarejši član odbora, ker sta predsednik in prvi podpredsednik že pred meseci odstopila, drugi podpredsednik pa je odsoten v Parizu. Zaradi tega se je najprej razvila temperamentna debata o tem, ali je občni zbor sploh pravilno sklicar ali ne. Se ostrejša je bila debata, ko se je zvedelo, da je okrmjeni odbor sprejel več novih članov, med njimi baje tudi take ki niso književniki. Debatu je ostala brezuspešna, pa se je občni zbor po skoro triurnem trajanju razšel, ne da bi bil prišel na dnevni red. Nadaljeval se bo čez par tednov, vendar termin še ni določen.

Za in proti stalnosti občinskih nameščenecv

V nedeljo je imelo v Zagrebu občni zbor Društva občinskih nameščenecv v savski banovini. Kakor poročajo zagrebski listi, se je na občnem zboru pokazalo, da gleda skoro vsak občinski nameščenec drugače na položaj in interese svoje stroke. Nekateri so se zavzemali za službeno stalnost, drugi pa so ostro nastopili proti tej zahtevi. Eden od slednjih je med drugim izjavil: »Poštenemu človeku ni potrebna borba za stalnost. Ako bo pri svojem delu pošten in bo vedno delal v interesu ljudstva, bo tudi v službi stalen in ga bodo pustili na miru. Ljudstvo naj samo oceni vsakega nameščenca in naj si izbere onega, v katerega ima zaupanje.«

»Hrvatski dnevnik« beleži ta izvajanja z velikim odobravanjem in jih podkrepljuje tudi s svoje strani, češ da se za stalnost zavzemajo predvsem občinski nameščenici ki so pod prejšnjimi režimi služili vsakomur, ki je imel oblast v rokah, pa se sedaj boje za svoje položaje. Končno pa je bila vendarle sprejeta resolucija, ki zahteva službeno stalnost za občinske nameščenice.

Vodstvo bivše SDS in škofovska poslanica

»Hrvatska straža« ogorčeno napada vodstvo b. Samostojne demokratske stranke, ker je na seji izvršnega odbora 24. in 25. januarja sprejelo resolucijo, v kateri se trdi, da »priporočila pastirsko pismo katoliških škofov fašistično korporativno uredi ter države.« Po mnenju organa zagrebskih klerikalcev so na delu tajne sile, ki hočejo za vsako ceno zanesti razkol med katoliško cerkvijo in hrvatskim narodnim pokretom. »To so pravi končno list zelo nevarni poskusi, ki hočejo spraviti nesoglasje n

Po zaključku tehem v Banski Bistrici

V skokih za kombinacijo

Šlo je celo bolje kot na papirju — V vseh konkurencah je letos in v treh letih skupaj zmagala Českoslovačka

Banska Bistrica, 6. februara. Danes je bil dan napetega pričakovanja, ker so se popodne vršili skoki za kombinacijo, velika atrakcija za tekmovalce in gledalce. Start je bil ob 14. Vreme je bilo slabo, megleno in pusto in pršil je celo droben dež. Zato tudi skakalnica ni bila v najboljšem stanju.

Smola favorita

Favorit Berauer (HDW) je imel smolo ter je pri drugem skoku padel, kar ga je skoraj sigurno prvega mesta »odneslo« na deseto. Ker je imel po teku največ točk, je zelo pazil in je imel tudi kratke skoke — 44 in 39 m, vendar mu je smola prekrila uspeh še tako. Prvak Češke je postal naš dobi znanec Vrana Rudolf s 436,5 točke. Skočil je 57 in pol in 57 m.

Naši fantje

so bili kar dobri, če se govori o naši klasični kombinaciji skokov. Največ točk po teku je imel sicer Zemva, ki pa že dve leti ne goji skokov in je bil za kombinacijo določen le, ker pač nismo imeli drugega. Prvi skok na 42 m je bil s padcem, drugi s 30 m pa se je posrečil; skupno je dosegel 306 točk in s tem 24. mesto. Najboljše se je plasiral Klačnik Gregor na 13. mestu s 352 točkami in skokoma 41 in 42 m. Pribošek je kot »kombinator« za silo slabo tekkel, pa dobro skakal in zasedel 15. mesto s 347,3 točke ter skokoma 50 in 55 m. Šramel je zasedel naslednje 16. mesto s 345,2 točke in skokoma 51 in 53 m.

Tako se je končala naša klasična kombinacija kljub vsemu prav za prav

bolje kot smo pričakovali.

Če bi bil Zemva vsaj nekoliko treniral skoke, bi bil rezultat še boljši. Seveda bi tudi Pribošek zelo koristil trening za tek, nam pa boljši rezultat. Letošnji rezultati v klasični kombinaciji na Češkem kličejo po novi pripravi naših fantov za to panogo. Rezultati za slovensko prvenstvo po klasični kombinaciji še niso izračunani, vendar sedaj že krepko vidi, da če bi vsi njihovi reprezentanti pred nami. (Teh številki tudi mi še nismo dobili in v pogled, čeprav so neoficijno že znani končni rezultati vsega tekmovanja. Op. ured.) S tem je tudi zmaga na letošnjem III. slovenskem prvenstvu v čeških rokah, ker razlike v solo-skokih ne bomo mogli dohiti.

Drevi je v Narodnem domu svečana razglasitev rezultatov v češkem državnem prvenstvu in vojaških tekmah. Spored je zelo obširen in se bo zaključil tudi topot — s prosto zabavo in plesom.

Jutri imamo še skoke posebej, popolnoči

Poslanik dr. Šeba odpotoval v Prago

Bukarešta, 8. februara. p. Českoslovaški poslanik v Bukarešti je nočjo odpotoval v Prago. Pred odhodom je imel daljši sestanek z zunanjim ministrom Antonescom. V Pragu bo takoj sprejel v avdiceno pri prezidentu dr. Benešu in se bo sestel tudi z ministrskim predsednikom dr. Hodžo in zunanjim ministrom dr. Kroftom, katerim bo razložil vzroke in zakulisne spletke, ki so izvalili znano debato o »negovni knjigi v rumenski poslanski zbornici. Zatrjuje se, da se dr. Šeba ne bo več vrnil v Bukarešto.

Sokolske smučarske tekme v Planici

Beograd, 8. febr. AA. Sokolom, ki se udeležuje savezne smučarske tekme v Ratcah-Planici od 12. do 14. februara je dovoljen 75% popust pri normalni železniški vožnji. S sokolsko legitimacijo se kupi pri odhodu polovični vojni listek od odhodne postaje do Ratca-Planice in legitimacija št. K14. Ta listek velja za brezplačno vrnitev ob potrdilu pridelateljskega odbora, da so se udeležili tekem. Popust velja za odhod od vseh 10. do 14. februara in za vrnitev od vseh 12. do 18. februara t. l. v vseh vlakih, razen ekspresnih in v vseh razredih, razen četrtga. — Prosvetni odbor sokolskega saveza je sporazumno z načelnostvom dovolil potrebne kredite za sinhroniziranje filmanja smučarskih tekem od 12. do 14. t. m. v Planici. Ker bodo po teh tekmah tudi šestdnevni smučarski tekmovalni tečaj in tekme za slovensko sokolsko prvenstvo, se bodo pomembni momenti filmani.

nauke katoliških škofov in politikov hrvatskega naroda. Vse to samo lahko hudo škoduje hrvatski narodni stvari.

Fašistična propaganda v Vojvodini?

Zagrebski listi poročajo, da so pričeli ljoticevci in hodzerovci v Vojvodini z »brezobzirno fašistično agitacijo«. Baje jih pri tem podpirajo na vse moči vojvodinski Nemci, ki so v ogromni večini pristasi narodnega socializma po rajhovskem vzorcu. Nemci tvorijo tudi glavni kader poslušalcev na shodih, ki jih prirejajo pristasi in odposlanci dr. Ljotića in Svetislava Hodžere.

pa se bomo poslovili od Banske Bistrici in se odpeljali domov. V Ljubljano pridemo v torek jutraj z dunajskim brzovlakom.

O večeršnjih solo-skokih, katerih rezultate je na kratko objavilo že »Poned. Jutro«, bi bilo naknadno objaviti še tole: Za Priboškom in Jakopičem, ki sta kot najboljša skakača v tej konkurenci zasedla 5. in 9. mesto, se je kot 13. uvrstil Klačnik Karol s 267,3 točke (43, 52 p in 48 m ter kot 18. Novšak — ki je startal kot favorit in ne, kakor je bilo objavljeno, da ga ni bilo s 224,1 točke 60, 62,5 p in 63,5 p).

V nedeljo dopoldne so bile na sporedu tudi še tekme v takozvanih patrolnih tekmah, v katerih je nastopila izven konkurence tudi jugoslovenska patrolja v postavi Smolej-Zemva-Knap. Jugoslovenci so med 37 patroljami dosegli najboljši čas 1:12.40. Med vojaškimi tekmovalci je zmagala patrolja českoslovaškega 3. planinskega polka v času 1:24.47, torej za več kot 12 min. slabšem od našega.

Polslužbeno končno stanje

Kolikor je znano neoficijno, znaša število skupnih točk po očni vseh disciplin v letošnjem tekmovanju za slovensko prvenstvo za Českoslovaško 1501, za Jugoslavijo pa 1431,2. Skupno število točk vsega triletnega tekmovanja pa je naslednje: CSR 4398, Jugoslavija 3950,84, Poljska pa 1318,375, iz česar sledi, da si je v vseh treh tekmovanjih skupno in letos posebej priborila sigurno zmago naša bratska Českoslovačka.

★

Drobiž o tenisih

V Badenu so se v nedeljo zaključila tekmovanja za svetovno table-teniško prvenstvo, in sicer z igrami posameznikov. Naslov svetovnega prvaka posameznika za letošni je po hudem boju s Poljakom Ehrlichom priboril mladi avstrijski igralec Bergmann. Svetovno prvenstvo v mešanem in damskem doubleu sta osvojila dva českoslovaška para. Po zelo napetih izbirnih tekmah je spravila zmago v prvenstvu moštvev Amerika pred Madžarsko i Avstrijo.

V svoji 13. igri po turneju po Južni Afriki jugoslovenska teniška reprezentanca ni imela sreče. Ta trinajsta igra, ki se je vršila v glavnem mestu Natala, proti najboljšemu moštvu, se je končala neodločeno 3:3. Punčec je premagal Rollinsa 6:2, 6:1, Palada Kirbyja 6:2, 6:4, Doll-Kukuljevića 6:3, 2:6, 6:1, Mitić-Boysa 6:3, 6:4, Kirby-Rollins, Kukuljević-Mitić 2:6, 6:4, 6:4, Lou-Boys: Palada-Punčec 3:6, 6:4, 6:4.

Angleške političarke pri Nj. Vis. knezu namestniku

Beograd, 8. februara. AA. Nj. kr. Vis. knez namestnik in knežinja Olga sta danes ob 4. Popoldne eprejela v Belem dvoru vojvodinjo Atolsko, baje britansko prosvetno ministricio in članico spodnje zbornice, miss Eleanor Rathgon, članico spodnjega doma, in ugledno angleško javno delavko lady Lighton.

Napredovanje učiteljev

Beograd, 8. februara. p. Napredovali so v 6. položajno skupino polski nadzornik Vinko Rupret v Kranju, učitelj in učiteljice Peter Horn v Ljubljani, Antonija Porenta v Št. Vidu pri Ljubljani, Valerija Reje in Josip Sanein v Vodicah pri Kamniku, Cirila Perić v Ljubljani, Ivo Vertačnik v Vojniku pri Celju, Vililgo Kotnik pri Sv. Marjeti pri Ptuj, Marija Duh pri Sv. Trojici v Slov. goricah, Ivan Sumperer pri Sv. Cerki pri Kočevju, Josip Prijatelj v Vel. Laščah, Srećko Kristan v Notr. gorah in Franc Hafner v Kropli pri Radovljici.

Upokojitve v poštini službi

Beograd, 8. febr. p. Upokojeni so bili poštne kontrolorke Marija Mohorić v Šmarju pri Jelšah, Marija Zupančič v Kranju in Sofija Rakovec v Mariboru ter poština inspektorja Vinko Janežič in Ljubljani in Leopold Košenina v Mariboru.

Iz prometne službe

Beograd, 8. febr. p. Premošeni so po službeni potrebi tehnični uradnik gradbenega oddelka železniške direkcije v Ljubljani Stanislav Polotnik k III. terenski sekciji v Celju, na lastno prošnjo pa prometnik Frane Oset iz Maribora v Celje in pomožni prometnik Evgen Košič s Save v Zalog.

Uprava Sokola Ljubljana — Vič poziva svoje člane, naj se udeležijo pogreba br. Ivana Možine, ki bo danes ob 16.30 na viško pokopališče. Zbor članstva ob 16. pred milarno na Glincah.

Vremenska napoved

Zemunska: Toplo in oblačno, ponekod dež. Zagrebska: Oblačno, nestalno in deževno vreme z zmerno temperaturo. Dunajska: Po večini oblačno, ponekod padavina.

I

Dotrpela je Bogu vdano naša ljubljena mati, gospa

Uršula Dolničar

vdovala Šiška, rojena Avšič, posestnica v Hrastju št. 7.

Pogreb nepozabne pokojnice se bo vršil v sredo 10. februara 1937, ob 15. uri iz hiše žalosti, Hrastje št. 7, na pokopališče pri Devici Mariji v Polju.

Maše zadušnice se bodo brale v več cerkvah. Priporočamo našo zlato mamo v blag spomin in pobožno molitev.

Hrastje-Maribor-Praga-Ljubljana, 8. februara 1937.

Dr. JANKO ŠIŠKA, sreski načelnik, Ing. FRAN DOLNIČAR, sinova; ANA TOMŠIČ, rojena ŠIŠKA, hči — in ostalo sorodstvo.

Naši kraji in ljudje

Jamenske mlake v Šiški, ki so bile Vodnikovo igrišče, izginejo te dni
Fotografski amaterji, rešujte slike stare Ljubljane, ki izginja!

Zgornja Šiška in Ljubljana sta si bili v Valvazorjevih časih narazen za pol ure hoda. Na vsej tej razdalji so bile razpršene še skoraj same njive in travniki. Čas in usoda sta pa napravila na njunem licu velike spremembe.

Ime Kapucinskega predmestja za prostor pred obzidanim notranjim mestom od Špiltskega mostu in Kongresnega trga do Šiške, nam že samo pove, da je bil ta svet po večjem delu selišče peto tedanjih samostanov s prostiranimi vrtovi, katerih eden nunski nam je ohranjen še danes. Stavišče komaj sto let starega Kolizeja nam priča, da tedanjim Ljubljancem peska za zidanje ni bilo treba kopati kodaleč na Posavju, ampak da so ga črpali v tukajšnji jami. Nasproti stoječi Novi svet pa nas s svojim imenom ne spominja Amerike, kakor bi utegnili kdo misliti, ker pomeni le nove, sredi ledine napravljene njive. Leta 1817, je stalo v tem predmestju 74 hiš z 977 prebivalci. L. 1900 pa je bilo že 4918 ljudi v 186 hišah. Danes utripa v njem srce Ljubljane s središčem pred mostom, pred pošto in na Ajdovščini.

Kakor v Kapucinskem predmestju samostani, tako so se v obeh Šiškah na široko razprostrli dvorci ljubljanske gospode, kakor Čekinov grad, Galetov grad in drugi manjši. In sporedno, kakor je raslo predmestje, sta dobivali čedalje večjo vrednost za ljudsko naselje tudi obe sosednji vasi vzdolž ceste na Gorenjsko. Rast obeh Šišk nam kaže najzazorneje število hiš in prebivalstva (v oklepajih) po štetjih iz l. (1817, 1880, oziroma 1910. Spodnja Šiška: 73 (481), 110 (1536), 271 (4803). Zgornja Šiška: 53 (305), 69 (503), 109 (869). Zgornja Šiška je ob koncu vojne štela 293 hiš, tem pa je do 1935 priraslo še 330 novih; prebivalcev so našli tega leta že 5183.

Spricho te nagle rasti in zraščanja v eno samo zidano celoto ni čudo, da je bila Spodnja Šiška uteljena v mestno občino ljubljansko že 2. jul 1914, dočim je Zgornja Šiška postala sestavni del Ljubljane ob velikem njenem povečanju s 1. apr. lani. Mestne mitnice, ki so 22 let delile obe sestrski vasi, so danes puste in prazne. Mestni župan ali predsednik, kakor ga moramo danes imenovati, ne vem, po čigavi krivdi. Je vzel na svoja pleča tudi skrb za javni blagor naše, že toliko pomeščane vasi. In v zvezi s tem kopljejo že vso to zimo delavci jarke, polagajo vanje betonske cevi in večje naše ceste in hiše na ljubljansko mestno kanalizacijo.

Naša vas ima v svojem prvotnem jedru, ki se tiče k znožju Šišenskega hriba, prav mnogo tekoče vode. Zlasti ob cesti proti Kosezemu je ni hiše, ki ne bi imela svojega studenca s koritom in periščem.

Vsa ta voda se zbira v potok, ki teče ob cesti v znožju hriba od Galetovega gradu. Tu je do pred par meseci zapuščen znožje hriba in tek, primitivno prekrit, po ozki ulici ob Krisperjevi čevljarini. Državne ceste pa ni več dosegal, ker konec Krisperjevega vrta, za staro šolo, je njegova voda prihajala že na vrtoljavi posavski prod, ki jo je hlastno srkal v svoje podzemlje, prav kakor smo to vajeni videti kod po Krasu.

Spodnji del Šišenskega potoka je torej danes že zajet v mestno kloako, ki se izliva v Ljubljano tam pod šentpetersko vojašnico. Se ta teden pa ni prišel na vrsto tudi njegov srednji del, ki se mu spodobiti napraviti na tem mestu majhen spomenik. V mislih imamo Jamo, kjer se potočna voda razliva na široko ploskev in večjo globino. Jama je starodavno krajno ime in

Prva velika hrvaška prireditel v Ljubljani

Hrvaško kulturno društvo »Napredak«, ki se je šele nedavno ustanovilo v Ljubljani in ga vodi dr. Juraj Kallay, se je odločilo, da priredi drevi v Trgovskem domu svojo prvo prireditev. Medtem, ko prireja jo zagrebški Slovenci že dolgo vrsto let svoje progovne in družabne večere, bo to prva velika elitna hrvaška prireditel v Ljubljani. Seveda so prireditelji poskrbeli za izvrsten umetniški spored. Trije odlični hrvaški pevci — gospa Zlata Gjurgjenčeva, Aleksander Kolacic in Stefan Marčec — ki uspešno delujejo na ljubljanski operi, so se rade volje odzvali povabilu svojih ožjih rojakov, ki so v Ljubljani stalno nastopili, mnogi med njimi v zelo uglednih pozicijah. Nadalje bo sodelovala zagrebška operna pevka gos. Jožica Draganičevića. Posebno privlačna pa na nastop gospe Mercedes Goritz-Pavelčeve, ki si je lani na olimpiadi umetnih in narodnih plesov v Berlinu priložila častno darilo. Odlična plesalka bo izvajala štiri plesne nastope poedinih pevcev in sicer bo pokazala one narodne plesne, ki so zbudili v Berlinu veliko pozornost. Po enem teh plesov je posneta tudi pričujoča slika.

označa vse starinsko jedro naše vasi. Galetov grad je za Valvazorja nosil kratko po njej svoje ime. Na Jami stoji tudi rojstna hiša največjega moža, ki ga je rodila šišenska mati, Valentina Vodnika.

Vesolja ob igrah na mlaki Jame je bil deležen nešteto rod šišenske mladine. Zdjaj pa bo tega vesolja konec. Delavci plačani iz prostovoljnih prispevkov šišencev in Ljubljancov, morajo prekopati od Galetovega vrta samo še par metrov jarka čez cesto, položiti vanj betonsko cev in mlaka na Jami se bo odtekla. Suho jamo bodo začeli zasipati mestni smetarji ter bo potem to trato nemarno zazidal bogve kateri mestni režim. Da kakor je v Ljubljani že stara navada, pozabljenju bo prepuščeno celo samo ime Jamenskih mlak.

Pomeščani vaščani se bodo zdaj dokaj oddahnili, ker bo utihnilo kvačenje in reganje žab. Kar pa je v narodopisnem pogledu za Šiško posebno važno, izgnila bo tudi domovina slavnega komarja. Zdi se namreč, da je treba prav tej mlaki in njeni stalni zalegi prav poleti pripisovati vzrok, da ima Šiška za znak ali grb svoje vasi nadležnega komarja, ki so ga prihajali nekdanj, zlasti vsako Jernejevo nedeljo konec avgusta. Ljubljanci prav radi klat, dražit šišence in uganjat ž njimi razne šale.

Živilski trg in kriza

Ali se je izboljšalo gmotno stanje prebivalstva Ljubljane

Ljubljana, 8. februarja.

Podatki mestnega tržnega nadzorstva o tem, kako se blagostanje ljubljanskega prebivalstva zrcali v prometu živilskega trga, nam zgornjo pričajo, da gospodarska kriza vsaj lani še ni pokazala nobenega znaka omiljenja. Najbolj značilno so v tem pogledu brez dvoma številke o perutninskem trgu, ki je sam po sebi znak višjega standarda, saj je največ prometa na njem ravno o praznikih in ob vseh veseljih dneh. Podatki o tem delu živilskega trga so nazoren dokaz, da je bilo še lanske leto leto bede. Kokoši in piščet so naše kmetice in veliki prekupčevalci s perutnino prodali lani komaj 73.225, medtem ko je pripadajoča številka v zadnjem letu pred vojno znašala nič manj ko 97.607 glav. Razlika je še toliko bolj kričehča, če pomislimo, da se lanski podatki nanašajo v dobrišem delu že na veliko Ljubljano z blizu 86.000 prebivalcev, medtem ko je bila pred vojno Ljubljana še skoraj za celo polovico manjša. Pa tudi nasproti prejšnjima dvema letoma izkazuje konzum kokoši in piščet precejšnje nazadovanje, čeprav je bila za dober mero manjša. V letu 1936 so Ljubljanci snedli 109.290 kokoši in piščancev, leto poprej pa še nič manj kakor 149.853 glav. Dobro, da ne rečemo razkošno življenje pada torej v teh letih do zmerom niž-

Da smo posvetili Jami tolikšno pozornost, nas je privelo zlasti dejstvo, da so nanjo vezani najlepši spomini Valentina Vodnika na zgodnjo mladost. Ta je začel obiskovati šolo šele, ko je bil devet let star, zato mu je bila usojena vrsta let nekajenega otroškega veselja, kakršne današnja mladina spricho zgodnje šolske obveznosti nima več na razpolago. In v tej dobi je bilo njegovo glavno zanimanje, kakor pravi sam, igre, luže in drsanje na Jamenskih mlakah.

Letos imamo Slovenci novo priliko, klanjati se spominu velikega šišenskega rojaka. Dr. Fran Vatovec, mariborski zgodovinar in novinar, oboje po poklicu, je pravkar napisal in izdal v samozaložbi knjigo »140 let slovenske žurnalistike«. Tu nam strokovnjak opisuje in ocenjuje Vodnikovo delo, njegove borbe in težave ter uspehe, ko je položil pred 40 leti na mizo slovenske kulturne tvornosti dragocen volentir: prvi slovenski časnik. Za jesen se nam obeta slovenska novinarska razstava v znamenju istega prvaka Vodnika. Prav te dni pa je nastopila velika nevarnost, da bo šla v večnost idila Vodnikovih Jamenskih mlak, a da ne bo ostala od njih nobena fotografska slika.

Šiška je imela v Bogomilu Brinšku svoje prvo vrsteno, še danes občudovanega fotografskega amaterja že pred vojno. Danes jih šteje že lepo vrsto. Kje pa so ti? Pokažite, koliko je v Vas lokalnega patriotizma! Kje so tudi fotografski reporterji? Pohitite na Jamo in ujemite na plošče njene časti vredno sliko, dokler vas še čaka.

... s

jih števil, to se pravi, da se omejuje zmerom na ožji krog.

Podobno sliko nam kaže tudi konzum jajc, le da je v povojnih letih v primeri s predvojnimi vendarle presenetljivo narasel. Lani so naše gospodinjice na ljubljanskem trgu kupile 12.663.289 komadov, predlanskim 13.764.183, še leto poprej pa 14.251.972 jajc. Vsekakor je zanimivo, da je imel jajčni trg leta 1913. še skromen promet komaj 3.158.273 komadov. Na vsem perutninskem trgu je lani nasproti prejšnjim letom izkazala živahno kupčijo samo prodaja puranov in gosi. Teh so Ljubljanci lani oskubili 33.628 glav. v letih 1935. in 1934. 21.135 in 25.382 glav. Pred vojno je bilo očitno še precej malo potrebe po tej plemeniti perutnini pri nas, saj se je na ljubljanskem trgu prodalo leta 1913. komaj 8.873 glav. Ob teh številkah si lahko na kaj preprost način izračunate, koliko vseh teh dobrot prihaja povprečno na ljubljanskega občana — v račun pa morate kajpak vzeti, da jih bo na tisoče, ki se vse leto dni ne srečajo s puranom ali piščancem, in da bi lahko skoraj na prste dveh parov rok sešteli vse tiste, ki jih imajo redno na jedilnem listu: na enega prebivalca pride letno nekaj manj kakor ena kokoš in okrog 15 jajc, a dvainpolkrat več je Ljubljancov, kakor se na trgu prodaja puranov in gosi.

S Hrenom v vojni

Litija, 8. februarja.

Bral sem že dolgo vrsto člankov o pokojnem Antonu Hrenu, o njegovih človeških vrlinah in o organizatorskih zaslugah. Le iz njegovega vojaškega življenja za časa svetovne vojne se ni bila zapisana spominska beseda, čeprav je pokojni Tone Hren tudi takrat moral seči po gorjupem kelihu trpljenja. Kot njegov zvesti tovariš in prijatelj iz velike vojne dobe naj otmem pozabljenju naslednje drobne dogodke.

Ko smo se na praznik Treh kraljev leta 1916. odpeljali pod poveljstvom takratnega stotnika Alfonza Žerjaviča z 18. maršbataljonom iz Judenburga, se seveda nisem na dejal, da bom prav tisti dan, ko bom moral stopiti pred sovražnika sklenil znanje z Antonom Hrenom. Zgodilo se je pa tako: Ko je naš maršbataljon v dolini Vall d'Assa zadel na 17. pešpolk ki je bil tam na oddihu in bi moral naslednji dan spet zasedi postojanke, me je g. Alfonz Žerjav, ki je bil prav medtem že povišan v majorja, priporočil proviantnemu častniku stotniku Pintarju. Ta me je poslal nazaj

v Vezeno kjer se je nahajal poseben odelek s 30 pari konj, ki so pripadali 17. pešpolku. Ko sem opravil pri poveljniku celotne proviantne komore svojo vojaško dolžnost, sem šel iskat svoje vojake in kone, da jih prevzamem v skrbstvo. Kmalu jih najdem, pokličem vse skupaj in se jim predstavim kot njihov vodja. V imenu vseh drugih tovarišev me ogovori zaraščen starjši vojak, me nazove draga tovariša ter me lepo začne tikati kakor brata. Meni je bilo tako tovariško ponašanje všeč, bradati vojak se mi je izredno prikupil s simpatičnim nastopom. Seveda sem takoj izvedel, kdo je. Nihče drugi, kakor Tone Hren. Ni minilo pol ure, že sva postala najboljša prijatelja. Prijazno mi je ponudil svoje stanovanje, ki je obstajalo iz velike vozne plahte. Tudi posteljo mi je ponudil poleg sebe, na kateri je bila velika polvislena odeja, relativirana nedavno prej pri Aslugu. Resnično, pod to odejo sva oba imela dovolj prostora.

Poveljnik celotnega oddelka v zaledju je bil neki madžarski nadporočnik. Kmalu je opazil, da sva s Hrenom nerazdružljiva prijatelja, vedel pa je tudi, kakšnega miš-

Nazareni v Sremu

Čudna sekta in čudni njeni običaji

Že dolga leta, še iz časov nekdanj pod Avstrijo, se slišijo glasovi o sekta nazarenov. Nazareni po svojem verskem prepričanju ne marajo in za nobeno ceno nečesto prisegati in nekdanj v Avstriji so bili strogo kaznovani, ker kot vojaki niso hoteli imeti nobenega opravka z orožjem. Drugače pa so pripadniki te sekte mirni ljudje in med neštetiimi verskimi sektami uživa nazarenska ta slovesa, da se najbolj mirno in tiho udejstvuje med širnimi svetovnimi konfesi.

V naši državi so nazareni najbolj razširjeni po Sremu, Zagrebški »Jutarnji list« je nedavno po poročilu iz Rume objavil zanimiv članek o nazarenih pod naslovom »Čudna religija s še bolj čudnimi običaji«.

Kadar se zgrne noč nad sremskim vasi, takrat se ob gotovi uri tiho odpirajo vrata mnogih hiš in na ulici se kakor sence pojavijo skrivnostni ljudje, ki brez besed izginejo v nočni temi. Ti ljudje so nazareni, ki odhajajo na svoje nočne sestanke. Čudni so ti ljudje in še bolj čudna je njihova vera. Tako n. pr. v najhujši zimi v rekah krstujejo svoje nove vernike. Na kakem samotnem kraju ponoči razbijajo led in v ledeno mrzlo vodi stojijo krščenci, oblečeni v bele plašče. Prerok jih poliva z vodo in nekaj prepeva, verniki, zbrani na bregu, pa prepevajo verske popevke. Te krstitve se opravljajo pomoči v največji tajnosti. Ljudstvo ve za vse to, pozna celo reke in potoke, v katerih krstava voj nazarene, in te vode smatrajo prebivalci nekaterih vasi za nečiste. Z vodo iz

teh rek in potokov mnogi še svojih gred nočejo polivati. O nazarenih krstih in drugih obredih se med ljudstvom vse močje pripoveduje in je pri tem seveda dolet več domišljije kakor pa resnice. Govori se tudi, da prirejajo nazareni dvakrat na leto svoje verske plesje.

Po pravem pa so nazareni ena izmed mnogih kalvinsko-baptističnih sekt. Nazarensko sekto je ustanovil kalvinski pastir Henrik Fröhlich v Švicci okrog l. 1830. Že kakih 10 let pozneje je v Sremskih Karlovcih neki Matija Rebrić razširjal to sekto, ki se je med ljudstvom v Sremu naglo razširila. Privrženci sekte so že takrat prišli v konflikt z oblastjo, ker niso hoteli prisegati ne pred sodiščem in tudi ne pred vojaško oblastjo. Posledica takega ravnanja so bile stroge kazni in zatiranje je novo versko sekto še bolj razširilo. Nazareni poznajo samo eno versko knjigo — sveto pismo stare in nove zaveze. Miračni slog svetopisemskih prerokovanj ustvarja psihozo, ki je za razširjenje verske sekte kakor nalašč.

Med sremskimi nazarenimi in inteligentnih ljudi. V vrste sekta prihajajo samo kmetje in posamezni obrtniki in vaški trgovci. Sekta nima svoje dogmatike in menda ne bo v njej še tako vnetega vernika, ki bi znal natanko razložiti, v čem se njegova vera razlikuje od drugih. V splošnem živijo nazareni kakor ostalo prebivalstvo. Nazareni tudi pijejo, a med njimi ni pijancev, ki bi javno kazali svojo pijanost, posebno značilno pa je to, da kadar sedijo v gostilni ali pa v kakem

ljudja sva. Zato me je kmalu poklical k sebi in mi velel:

Prepovedujem vam vsako zasebno občevanje s Hrenom, vi ste podčastnik, on pa navaden vojak!

— Gospod nadporočnik, vojak Hren je v civilni službi nadučitelj in šolski vodja.

— Me nič ne briga, v civilju je mož lahko, kar hoče, toda pri vojakih ste vi višji od njega. Disciplina je disciplina!

Vem, da je madžarski nadporočnik še venomer budno opazoval, kako se sučeva s Hrenom, toda najinih prijateljskih odnosov ni mogel prav nič spremeniti. Seveda, prebivna sva bila in razumela sva se še bolje kakor prej.

In potem se zlasti spominjam naslednjega dogodka. Nekega dne smo prišli z daljšo vožnje in konji se niso bili osnaženi. Kar na lepem se pojavi pri mojem oddelku poveljnik divizijskega trenaja ritmister Prochaska. Sekanten, kakor menda vsi avstrijski ritmistri, potegne z desnico v beli rokavici po konjih in mi nato pomoli umazano rokavico pod nos. Nič ni pomagal ugovor, da smo šele pravkar prišli od vožnje in da konjev sploh še nismo utegnili čistiti. Zapisati sem moral 12 vojakov in ritmister mi je zapovedal, da se z njimi proti večeru javim pri njem. Vsak izmed

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

zapisanih pa naj s seboj prinese vrv, da jih bom privezal za kazen, ker niso imeli čistih konj. Med zapisanimi vojaki je bil tudi pokojni Tone. Ko pridemo v mraku do stanovanja ritmistra Prochaska, mu grem javit naš prihod.

— Privežite jih vse po vrsti! — se je glasilo ritmisterovo povelje.

— Prosim pokorno, gospod ritmister, odpustite jim, ker res niso krivi.

Ničesar ni hotel čuti o tem. Tedaj mu rečem:

— Gospod ritmister, jaz sem kriv v enaki meri, kakor oni, zato sem tudi zase prinesel vrv, pa naj bom tudi jaz privezan. Ritmister me pogleda nekoliko pomislil, potem me nazane: »Naj bo zaenkrat, idite!« Salutiram in se brž odstranim. Ko sem povedal svojim fantom, da so prosti, so me od veselja skoraj nesli domov. Vse to pa sem zlasti storil na ljubo iskrenemu prijatelju Antonu Hrenu, ki ga ne bom nikoli pozabil.

Maks Lajovic

Oglas je registr. pod št. št. 1675 od 17. XII. 1936.

Vlomilec in razbojnik v gostilni

Kranj, 8. februarja.

V noči od sobote na nedeljo je neznan zlikovec vlomil v gostilniške prostore g. Švara na Podtrtni in je pri tem močno ranil gospodarja, ki je hotel vlomilca prepoditi. Vlomilec je vedel, da se mu po plačilih soboti v tovarnah obeta večji plen. Zato je mirno počakal, da so opolnoči lokal zaprli, nakar se je skril na dvorišču in čakal, da je v hiši vse potihnilo.

Gostilničar Švara je nekako po 2. uri zjutraj opazil s svojega stanovanja, da gori v gostilniških prostorih luč. Ker se mu je takoj zbudil sum, da ni vse v redu, je vstal in se podal v lokal. Takoj je opazil, da je nekdo z dvorišne strani s silo odprl vrata in da gotovo stika za denarjem. Da bi vlomilca prepodil, je stopil v gostilno, toda med vrati je dobil močan sunek z nožem v obraz, da mu je kri takoj zalila oči in vlomilca sploh ni mogel videti. Na njegove klice je prišel v tej hiši stanujoči g. Aljančič, ki je ravno videl, kako je vlomilec pobegnil skozi večna vrata na trg in izgubil v stranski ulici. G. Švara je moral takoj k zdravniku, ker mu je vlomilec prerezal ličnico in zgornjo čeljust, iz katere sta izpadla zaradi prereza dva zoba. Poleg tega je dobil na glavo še dva sunka z nožem in sicer enega v lice, drugega pa na lobanjo.

Vlomilec je odnesel samo eno škatlo cigaret »Drava« dočim denarja ni utegnil pobasati. Zakenkrat se ni znano, kdo je nevarni rokomah. Zasedlovati pa ga je tem težje, ker ga g. Švara ne more opisati.

Danes vesel — jutri pepel...

domu, nikdar ne trkajo s čašami. Nazarenska sekta ne pozna postov in duhovnikov. Med verniki delujejo kot verski učitelji samo »preroki«, ki pa niso stalni in tudi ne imenovani ali postavljeni od kakke višje sile. Preroki so nadarjeni in zgovorni ljudje, ki svojim somišljenikom čitajo in tolmačijo svetopisemska poglavja. Tudi nobenih svetih slik in znamenj nazareni ne priznavajo.

Ostalo sremsko ljudstvo nazivlja nazarene novoverce in »bugerje«. Pripadniki nazarenske sekte se delijo na vernike in na prijatelje. Verniki so oni, ki znajo sveto pismo in so poučeni o vseh pravilih in zadevah sekte, prijatelji pa so kandidati za sprejem v ožji krog sekte. Kakor pri drugih verah, tako je tudi v Sremu pri tej sekta, da so nekateri njeni priistaši iz prepričanja, drugi pa zaradi koristi. Hlapci in dinarji kaknega kmeta, ki velja za vnetega priistaša nazarenske sekte, so gotovo verniki ali pa vsaj prijatelji sekte. Zaradi koristi so mnogi postali nazarenski verniki ali pa prijatelji, ker je v sekta močno razvit čut vzajemnosti. Premoženjski nazareni pošteno in pošteno podpirajo revne vernike in prijatelje. V moralnem pogledu nazareni niso niti boljši niti slabši od pripadnikov drugih ver.

Kadar nazareni umre, ni nobenih žalnih obredov. Rodbina gre tisti dan kakor navadno na svoje delo, mlitka zapro v eobo in življenje v hiši teče kakor navadno. Do groba ga spremljajo vsi verniki in prijatelji iz vasi in prerok jim v kratkem govoru predčuje minljivost zemanskega in veličino onostranskega življenja. Po pogrebu krenejo vsi pokojnikovi sorodniki in prijatelji domov, vdova pa ostane na pokopališču 3 dni in 3 noči. Potrebno hrano vzame s seboj, a ves čas ob grobu ne potoči niti ene solze. Ob grobu tiho prepeva iz »Nove

harfe sionske«. To je stara kalvinska pesmarica, katero je v srbohrvaščino prevedel sam slavnj pesnik Jovan Jovanović-Zmaj. Tretji dan po smrti vernika ali prijatelja pa se spet zbere v pokojnikovi hiši. Prerok vzame v roke dva kozarca ter ju razbije z besedami: Naj bo blagoslovljeno ime Gospodovo in naj se izvršuje njegova volja. Človek spomni se, da so tvoji dnevi šteti. Takrat vstanejo vsi zborovalci, odhitijo na pokojnikov grob in od tam privedejo njegovo vdovo domov. Do tega časa se ne sme nihče za pokojnikom jokati. Šele pri tem obisku, ko se vdova odpravila domov, zakliče prerok ob grobu: Verniki, jokajte, se za njim, ki nas je zapustil, temveč nad svojo usodo. Spornitate se, da so tudi vaši dnevi šteti! Po teh besedah se verniki razjokejo in pride večkrat tudi do histeričnih scen. Ko se že evita, zapuščajo nazareni pokopališče svojega tovariša, prišedši domov pa se podajo na delo kakor običajno. O pokojniku nihče več ne govori, še njegovega imena nihče ne imenuje. Z njim so mrtvi tudi spomini nanj.

V Sremu je mnogo nazarenov. Statističnih podatkov sicer ni, da pa se sklepata, da jih je od 40 do 50 tisoč. Nazareni se ne bavijo s socialnimi in političnimi vprašanji in so pri vseh javnih zadevah popolnoma pasivni. Svojih svetih nimajo, shajajo ee v domovih uglednejših vernikov in samo v Rumi je hiše, ki bi se mogla imenovati hram nazarenov. V tej hiši je velika bela dvorana brez vsakega okrasa. Edini predmet v tej dvorani je velika stena ura, ki bi je tako močno, da odmeva po vsej dvorani. Ta ura je simbol minljivosti življenja. Hiša, v kateri je ta dvorana, je ves dan mrka in zapuščena. Šele ponoči prihajajo v njo od vseh strani nazarenski verniki in prijatelji.

Pisarniško pohištvo

Toparna
Remec & Co
Kamnik

Domače vesti

* Českoslovaški tiskovni ataše. g. Parma zapušča Beograd. Te dni bo zapustil Beograd dosedanj českoslovaški tiskovni ataše g. Edvard Parma, ki je premeščen v zunanje ministrstvo v Prago. V Beogradu je deloval od začetka leta 1935, prej pa je služboval pri zunanjem ministrstvu v Pragi in pri českoslovaškem poslanstvu v Varšavi tudi kot tiskovni ataše. Našo državo in naš narod je spoznal na mnogih svojih potovanjih in v českoslovaškem tisku je izšlo mnogo njegovih člankov in studij o Jugoslaviji. V Beogradu in drugih mestih naše države si je pridobil mnogo dobrih prijateljev.

Za puloverje pristna
ANGLEŠKA VOLNA
TONI JAGER,
Ljubljana — Dvorni trg 1.

* Koncert orkestra naše kraljeve garde v rumunskem dvoru. Simfonijski orkester kraljeve garde, ki šteje 100 glasbenikov, se je podal na večdnevno gostovanje v Rumunijo. Povabljen je bil od rumunskega vojnega ministrstva in prireditelj bo štiri velike koncerte. Prvi koncert je bil v soboto zvečer v rumunskem dvoru in so se izvajale skladbe naših skladateljev Milojkovića, Ristića, Baranovića, Gotovca in drugih. Koncertu sta prisostvovala rumunski kralj in kraljica-mati. V nedeljo so odposlanci simfonijskega koncerta kraljeve garde položili vence na grob rumunskega neznanca junaka in na spomenik našega kralja Aleksandra.

* Zaključek slavnosti bokeljske mornarice. Tradicionalne slavnosti bokeljske mornarice so bile v nedeljo zaključene ob veliki udeležbi naroda iz vse Boke. Bokeljska mornarica je vrnila po svečanem obhodu sreskemu načelnstvu državno zastavo, katero je imela razvito od 2. t. m. ko so bile slavnosti odprte. Na glavnem koncertskem trgu so priredili veliko tombolo in je bil ves njen dobiček poklonjen mestnim revežem. S toliko svečanostjo in ob tako ogromni udeležbi ljudstva so se slavnosti bokeljske mornarice vršile prvič v osvobojenju.

* Razpisna docentura. Rektorat univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani razpisuje docenturo za pastoralno bogoslovje in docenturo za moralno bogoslovje na teološki fakulteti. Prošnje, opremljene z objavljenimi znanstvenimi spisi in listinami po predpisih št. 3. in 4. uradniškega zakona, je vložiti do 15. maja 1937 na rektoratu univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani.

* Desetletnica rentgenološkega zavoda v Zagrebu. Prometno ministrstvo je dovolilo polovično vozino na državnih železnih cestah delegatov iz naše države in tujine, ki se udeležijo od 12. do 14. februarja t. l. proslave 10-letnice osrednjega rentgenološkega zavoda medicinske fakultete v Zagrebu. Udeleženci iz tujine kupijo celoviti listek brez železniške legimitacije, ki jim bo veljal tudi za brezplačno vrnitev, če dobe potrdilo, da so se udeležili proslave. Vozne ugodnosti veljajo od 9. do 17. februarja t. l.

* Znamenita knjiga »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«. Vse vojne dobrovoljce, vse dosedanje in bodoče naročnike knjige »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije« obveščamo, da knjiga še ni izšla zaradi stavke v Združenih papirnicah Veveče, ki dohavajo papir. Prosimo vse, naj upoštevajo razlog zakasnitve, ki je nastal za nas ne pričakovano in proti naši volji. Po končani stavki in dobavljenem papirju ne bo za izdajo knjige nobenega zadržanja več, ker so rokopiši že postavljeni in kljuse izgotovljeni. — Redakcija knjige »Dobrovoljci, kladivarji Jugoslavije«.

* Organizacija krvodajalcev v Zagrebu. Krvodajalci v Zagrebu so se, kakor znano, organizirali in v nedeljo je ta najnovjša zagrebška organizacija izvolila svoj odbor. Na zborovanju je predsednik organizacije naglašal, da je društvo krvodajalcev potrebno zaradi tega, ker ljudje, ki s svojo krvjo drugim rešujejo življenje, ne uživajo prav nobene zaštite. Opisal je, kako so krvodajalci oskrbljeni v raznih evropskih državah in v Ameriki. Krvodajalec mora biti zdrav, popolnoma zdrav, ker ga zdravniški strogo kontrolirajo, živeti mora v urejenih razmerah in z dobro hrano mora nadomeščati s krvjo izgubljene moči. Kako naj bo zdrav in krepak, ko pa je brez dela in ko se s tem, kar se dobi za kri, ne more živeti. Kadar krvodajalci komu rešijo življenje, slišijo lepe objube, ki pa se nikdar ne izpolnijo. Rešeni ljudje ne mislijo več na svoje dobrotnike in mirno svojo vest z izgovorom, da so kri plačali. Nikdar ne pomislijo, da je kri poklonjena, zakaj nikogar se ne more prisiliti, da bi svojo kri dal drugim. V Zagrebu je kakih 7000 družtev, a je novo društvo gotovo med najmlajšimi najbolj humanimi. Odborniki so naglašali, da bodo člani organizacije revnim bolnikom zastopali dajali kri, pričakujejo pa od javnosti, da bo društvo podprla vsaj v toliko meri, kakor podpira tujko organizacijo, ki niso baš potrebne.

Pri razpokani koži, ozeblinah, lišajih in izpuščajih — čudovito deluje
»OBLAKOVO KAMILČNO MAZILLO«!

* Zahvala. Vsem, ki so se me ob 60-letnici spomnili ustmeno ali pismeno, se prav pristočno zahvaljujem. Zvestoba za zvestobo! Germek Anton, Ježica.

* Pojasnilo o prometni nevarnosti. Na nedeljsko poročilo o nevarnosti, ki se je pripetilo Pečnikarjevemu avtomobilu, vozečemu iz Starega trga v Ljubljano, smo prejeli naslednje poročilo: Avtomobil je nekaj metrov drel po ledu na klancu v Slivici prvi vasi od Laše na Prej. Sofer je takoj obrnil zavoro in avtomobil ustavil. S tem je preprečil vsako nevarnost za potnike in za vožnjo. Pomoči kmotov, ki so mu s konji pomagali avtomobil preko nevarnega dela ceste, se je poslužil zaradi tega, da ni bilo treba daljšo zamudo pri vožnji. Na tak način se sploh ne da govoriti o nevarnosti, marveč samo še o ovirah, ki pa so zdaj na tej progi tudi že odstranjene. Ledu ni več, cesta je posula in vožnja popolnoma varna.

* Novi grobovi. V Ljubljani je umrl g. Ivan Kupričev, skladiščnik državnih železnic. Bil je prvi in dolgoletni praporščak oblasne organizacije UJNZB, prljubljen in splošno od tovarišev in predstojnikov. K večnemu počitku ga bodo spremlili jutri ob 16. iz Verovškove ulice 12. — Na Jelenicah je umrl g. Alojzij Čop. Pogreb dobrega družinskega očeta, ki ga objokuje širok krog sorodstva, bo jutri ob 16. — V Sežani je umrl g. Renat Postojna. Pokopali so ga 8. t. m. — Pokojnim blag spomin. žalostim naše lekreno sožalje!

* Smrt v visoki starosti. V Novi vasi pri Lescah je umrla v visoki starosti 92 let vdova Marija Debeljakova, ki je bila do zadnjega trdna. Te dni se je nekoliko prehladila in bolezen ji je sprito visoke starosti pretrgala nit življenja. Rajnka se je omožila, stara 18 let. Imela je šest sinov in pet hčera. Dva sinja sta umrla v otroških letih, trije sinovi in ena hči pa po vojni. Zapušta štiri hčere in sina Josipa, ki je ugleden posestnik in izdelovatelj cementov. 31 vnukov in 46 pravnukov. Bila je priljubljena žena, dobra mati in skrbna gospodinja. Blag ji spomin, žalostim naše sožalje.

* Društvo za zračni promet d. d. Aeroput v Beogradu obvešča svoje delničarje, da dividenda po kuponu št. 6. za leto 1933 zaslaski dne 10. marca 1937.

* Društvo zohotehnikov za dravsko banovino v Ljubljani poziva svoje članstvo na redni letni občni zbor, ki bo 13. t. m. ob 8. zvečer v Ljubljani v Delavski zbornici (mala dvorana). Vsi člani naj se udeležijo običnega zbora.

Pri ljudeh visoke starosti, ki trpe na nerednem iztrebljanju, nudi čisto naravno Franz-Josefovo grenčico, užita redno 3—4 žlice dnevno skozi 8 dni, zaželjeno čiščenje in s tem trajno olajšanje. Zahtevajte povsod Franz-Josefovo vodo!

Ogl. reg. S. br. 15. 485/35.

* Požar v Izlakah. Ponoči je začelo goriti obično gospodarsko poslopje gostinčarja in lesnega trgovca Rudolfa Hribarja v Izlakah. Poslopje složi ob glavni cesti Zagorje — Trojane. Hlapec in dva brezposelna delavca, ki si spali skupaj v hlevu, so slišali praskanje ognja nad seboj. Ogenj pa so opazili tudi domači iz hiše. Vsa hitra pomoč domačih gasilcev in gasilske čete iz Čemšenjke je bila brezuspešna. Gospodarsko poslopje je naglo gorelo. Velike nevarnosti pa so gasilci rešili hišo in drugo gospodarsko poslopje. Vzrok: nesreče še niso ugotovljeni. Škoda je znatna, a jo bo baje krija zavarovalnica.

* »Ondulirani jež«. Beogradska sekcija Jugoslovenskega novinarskega združenja izdaja humoristični list »Osišani jež«, ki je razširjen in priljubljen že po vsej državi. Dopisniki raznih listov v Slavonskem Brodu pa so zdaj izdali »Onduliranega ježa«. Prva številka je izšla v nedeljo in je bila takoj vsa razprodana. V Slavonskem Brodu že dolgo ni bilo nobenega satirčnega lista.

* Najznačilnejša knjiga mladega slovenskega rodu, tako je kritik — o nedavno označil v »Jutru« zbirko modernih socialnih pravilic pod naslovom »Bog v Trbovljah«, ki izide po 1. marcu izdaja peresa L. Mrzela in se dotle še lahko naroča na pisateljev naslov (Ljubljana, Gajeva ulica). Knjiga, ki predstavlja prav originalen poizkus, združiti resnico današnjega dne z motivi pravilice in legende in tako prikazati resnico v njeni najbolj neizprosnosti, goi, bo izšla le v omejeni nakladi in se je treba zato podvzati z naročbo.

* Obledela obleke barva v različnih barvah in plisirana tovarna JOS. REICH.

Iz Ljubljane

— Emil Adamič je napisal v obliki programske suite 5 skladb pod skupnim naslovom »Iz moje mladosti«. V teh 5 skladbah nam riše skladatelj svoje mladostne vtise, izmed katerih so bili posamezni tako močni, da jih čas ni mogel zabrisati. Za vsak stavek te suite je skladatelj sam napisal avtentično razlago, ki je gotovo najbolj značilna za delo v celoti. Ti podatki skladateljevi so tiskani tudi v sporedovni knjižici, ki izide jutri za Adamičev orkestralni koncert, ki ga priredita Glasbena Matica in radio-postaja v petek 12. t. m. v veliki filharmonični dvorani. Začetek točno ob 20. uri. Vstopnice v knjižarni Glasbene Matice.

— Društvo absolutov drž. trgovskih šol ima v četrtek 11. t. m. svoj redni mesečni sestanek v restavraciji Zvezdi z začetkom ob 20. uri. Predaval bo pomočnik direktorja pokoj. zavoda g. dr. Janko Kosti o pokojniškem zavarovanju za absolutne trgov. šol. Predavanje bo izredno zanimivo in je pričakovati, da se ga bodo absolutni udeležili v lepem številu.

— Udrženje jugoslovanskih narodnih železničarjev in brodarjev, oblasni odbor Ljubljana. poziva celotno članstvo organizacije, da se udeležijo pogreba rajnega tovarnika Kupričevega, prvega in dolgoletnega zastavničarja oblasne organizacije, ki bo v sredo 10. t. m. iz Verovškove ulice št. 12. (Šiška) na pokopališče k Sv. Križu.

— Slovanak institut slavi Puškina. Slovanski institut univerze kralja Aleksandra I. v Ljubljani proslavi znamenito stoletnico smrti največjega ruskega pesnika Aleksandra S. Puškina s spomensko akademijo v glavni vseučiliški dvorani v četrtek, dne 11. februarja ob 10. uri dopoldne z naslednjim sporedom: 1. Otvorljiva beseda dekana filozofske fakultete dr. Franceta Kidriča. 2. Predavanje dr. Nikole Preobraženskega: Puškin, pesnik slovanstva. 3. Recitacija Jožeta Peterlina: Spomenik mladega Puškina. Spesnil Anton Askerc. 4. Recitacija Zore Pelanove: Tanjano pismo. Prevedel Ivan Prijatelj. 5. Predavanje dr. Evgena Spektorkega: Puškinov pomen. 6. Recitacija Vide Janežičeve: Gruzinska pesem. Prevedel Ivan Vesel. 7. Recitacija Ellice Koželjeve: Tanjane sanje. Prevedel Ivan Prijatelj. 8. Predavanje dr. Vajslava Burjana: Puškin in K. radčič. 9. Recitacija Draga Sege: Kapetanova hči (odlomek VIII. poglavja). Prevedel Ivan Prijatelj. 10. Recitacija Vide Janežičeve: Gvadalkvir. Prevedel Ivan Vesel. 11. Recitacija Borisa Misije: Obrekovalec Rusije. Prevedel Ivan Hribar. Dan pred to svečanostjo se odpre v avli univerze Puškina razstava z njegovimi knjigami in deli o njem. Vstop k proslavi je vsakomur prost ter se vsi čestitajo in spoznavajo neemrtnega vesolovskega genija pristočno vabijo k udeležbi.

KINO IDEAL
DANES!
Največji film Ronalda Colmana
Osvajalec Indije
Od skromnega malega uradnika do osvajalca velike Indije.
Predstave ob 16., 19. in 21. uri.

— Violinist Váša Prihoda, čigar mojstrski koncert je v petek napolnil do zadnjega kotička veliko filharmonično dvorano, je imel v soboto zvečer priliko, sestati se z nekaterimi predstavitelji našega glasbenega življenja. Konzul českoslovaške republike g. Minovsky in gospa sta priredila v počast odličnega rojaka recepcijo v svojem stanovanju na Erjavčevi cesti. Povabljeni so bili tudi nekateri naši glasbeniki in glasbeni kritiki, zlasti oni, ki imajo stike s českoslovaškim glasbenim življenjem. Ob ljubeznivi pozornosti, ki so jo bili deležni s strani gostiteljev, so mogli v razgovoru z mojstrom Vášo Prihodo in v medsebojnih animiranih diskusijah premotriti mnoga vprašanja našega glasbenega življenja. Sprito starega, tolikokrat obžalovanega dejstva, da pri nas ni družabnih prilik za take stike, so bili iskreno hvaležni prizadevanju in poštenemu reprezentativnemu bratske českoslovaške republike, da jim je omogočil tak stik in jih obenem bližje seznanil s slavnim češkim violinistom.

— Ljudska univerza. V sredo 10. t. m. bo predaval docent dr. Stojan Bajič o kolektivnih pogodbah. Predavanje bo v mali dvorani Filharmoničnega društva (Kino Matica). Pričetek ob 20. uri; vstopnine ni.

— Kolektivna pogodba gradbenega delavstva. V veliki dvorani Delavske zbornice je bil v nedeljo dopoldne občni zbor ljubljanske podružnice Zveze stavbnih delavcev Jugoslavije. Kakor povzemamo iz poročila funkcionarjev je najboljši prečiščeni problem. Vprašanje nove kolektivne pogodbe. Po dogovoru med delavci in delodajalci bi morala biti nova pogodba sklenjena že ob začetku leta. delodajalska organizacija pa je zaradi nekega incidenta odklonila nadaljevanje pogajanj.

Prvi elitni umetniški ples v LJUBLJANI
Kazina 13. II.

— Pomlad sredi zime jih je priklimala na dan, izredno toplo, sončno vreme, ki je v nedeljo presenetilo Ljubljano in okolico je prineslo tudi nekaj malega nereda v smotnje narave. Kakor nam poročajo z Barja, je sonce iz nekaterih ulnikov zavrabil nekaj čebelic, ki so veselo poletele čez travnike in polja, prav golovo v trdnem upanju, da je pomlad že zdramila nekaj svežega bresja, po katerem bi se dalo nabrati že kaj nove zaloge. Snežne zaplate, ki leže raztresene po vsem ljubljanskem polju, pa so prezgodnje izletnice kmalu zavrnile v panje nazaj, kjer bodo morale brez dvoma predremati še nekaj hladnih mokrih dni.

— Družinski oče pod vlakom. Ponedeljsko »Jutro« je obširneje poročalo o tragični smrti 37-letnega brivskega mojstra Ivana Možine iz Rožne doline, ki je zaradi težavnega gmočnega stanja obupal in šel v nedeljo zvečer v smrt. Vrgel se je pod osebni vlak, ki krene iz Ljubljane ob pol 19. uri proti Postojni. Policijska komisija je dala prepeljati tolesne ostanke pokojnega s kraja nesreče, na drugem prelazu pri Dukičevi vili, v mrtvašnico pri Sv. Krištofu. Pogreb nesrečnega pokojnika, ki je zapustil vdovo in tri otročičke, bo danes dopoldne ob pol petih od Sv. Krištofa na pokopališče na Viču. Vsi prijatelji, ki jih je močno ganila nesreča usoda bednega poštenjaka, mu bodo izkazali zadnjo čast. Uboga družinca pa je bridko potrebna delanskega sočutja in podpore.

— Danes priredi godbeni zbor Sokola I. na Taboru svojo pustno zabavno prireditev »Kurent med muzikanti«. Dve godbi ples za mlado in staro za vse je preskrbljeno. Zato zvečer vsi na Tabor. Maske dobrodošle. — Čim več jih bo, tem veselje bo. Sicer pa, kakor kdo more. Vabljeni vsi, da veseli skupno končamo razposajeni pustni čas. Začetek ob 20.30. — Vstopnina 10 Din.

— Drevi ob 8. gremo v Delavsko zbornico na prireditev društva »Tabor«. Sodelujejo priznani Grudnov jazz. Vstopnina samo 5 Din. Jedj in pičice prvovrstne in poceni. Čisti dobiček je namenjen brezposelnim. Priidite, bo prijetno in domače, obenem pa bo ste končali dobri stvari.

— Ogenj na Skaručni. V vaseh pod Šmarno goro so zadnji čas požari kar na dnevnem kraju in največkrat presenetijo prebivalce sredi noči. V nedeljo ponoči se je rdeč pekelin oglašil pri Kovčevih na Skaručni. Na srečo je bilo tedaj še precej varštanov pokone, ker so domači fantje in dekleta v salonu znane Vodetove gostilne priredili pustno zabavo z igro. Še preden so zaključili spored, jih je plat zvona priklicala na pomoč. Tedaj so bili na Kovčevi domačiji pod šupa in dvorana že vsi v plamenih. Ljudje so takoj pričeli gasiti, a njihov trud je zalegal nekaj časa, ko so prišli gasilci iz Polja. Ogenj pa je vendarle uničil razen poda in šupe tudi vso klajo, več voz, dva in mnogo poljskega orodja. Škoda, ki jo trpi posestnik Kovčev, znaša okrog 30.000 Din. Kakor sumijo je ogenj podkajnila zlobna roka.

— Na španskem se godijo reči, o katerih si človek iz Evrope in z Balkana — iz teh in onih okoliščin — težko napravi kaj približno objektivno sodbo. Da prinesejo vsaj malo luči v to temo, si je nekaj naših mladih likovnih umetnikov odločilo, da vso široko javnost povabijo 13. t. m. zvečer v Kazino na par korakov plesa in na čašico pomenka o tem. Ples se bo brez dvoma uvrstil med najelitnejše prireditve te vrste pri nas, saj so si prireditelji zagotovili sodelovanje cele vrste ljubljencev našega občinstva. Ga. Gjurgjenčeva s svojim srebrnim glasom, ga. Bravničarjeva s decentno fino svojo pesjo, g. Kolacio s svojim špansko južnjaškim temperamentom in mladi, a že sloveči umetnik na violino Uroš Prevorsek — vsi vam bodo po svojih dragocenih močeh pomagali do očaranega razpoloženja in do iskreno plemenito židane volje. Prvič bo tokrat doživela Ljubljana ples v takšni umetniški formi, zato pa tudi ni čuda, da vlada zanj velikansko zanimanje.

— Drevi vsi na »bohemski večer« k Mikliću! Začetek ob 20. Začetek sporeda ob 22. uri. Nastopijo ljubljenci publike iz opere, drame in operete. — Dekoracije dvorane so izvršili inž. Franz, inž. Stupica in g. Václav Skrušny. Po programu ples! Ronnjazz! Fotografije sodelujočih v prometu. Avogrami. Prerokovanje iz roke strokovno zagotovljeno. Volite »bohemski kraljevec« senzacije večera! Vstopnice pri operni blagajni. Obleka poljubna, maske dobrodošle! Vse drugo: pustno.

Iz Celja

— Učiteljsko zborovanje. Sresko učiteljsko društvo JUJ v Celju je zborovalo v soboto ob udeležbi 180 članov in članic. Počastilo je spomin Emila Adamiča in Fr. Gabrška. Predsednik g. Roš je podal situacijsko poročilo glede na učiteljske premostitve, odpuste, razrešitve šolskih upraviteljev, napredovanja, težko gmočno stanje in brezposelnost 700 abiturientov v dravski banovini. Podčrtal je aktivno navaške skupščine in napovedal boljše izglede za novo leto. Podpredsednik g. Wudlerjeva je zanimivo poročala o seji sekcije uprave in nadzorstva ter o sprejemu deputacije JUJ pri g. predsedniku vlade. Z odobravanjem so bili sprejeti na znanje ukrepi organizacije v zastopanju slovenskih koristi in njeni predlogi k finančnemu zakonu za l. 1937-38, prav tako ustanovitev članskega podpomoškega fonda. Iskreno je bil pozdravljen pisatelj g. župnik F. S. Finžgar, ki je v društvu predaval že pred petimi leti. Tokrat pa je orisal »Rodni kraj in jezikovni zaklad, iz katerega je Prešeren snoval«. Učitelj g. Haber je referiral o »Učiteljskem pokretu«. Za gospodarski odtok je poročal g. Hajnsšek. Sliko o ugodnem stanju Učiteljske kreditne in gospodarske zadruge v Celju, ki je povsem likvidna, je podal načelnik g. Zemljik. Sklenjen je bil podpis deležev za Učiteljska domača v Mariboru in Ljubljani. Slovenski šolski matiči bo stavljen predlog, da priredi letošnji redni občni zbor v Celju. Za Gregorčičev spomenik je bil nabran znaten znesek. Sprejeta je bila resolucija glede na pravni in materialni položaj učiteljskega ter glede na potrebo decentralizacije učnih in upravnih osnov, da bodo posebne potrebe Slovencev tako čim bolj upoštevane.

— Dvojno gostovanje ljubljanske drame. Ljubljanska drama bo gostovala v petek 12. t. m. v celjskem gledališču. Ob 15. bodo gostje uprizorili kot mladinsko predstavo Hamikovo veselje pravljico »Repeštev« v režiji g. Bratka Krefta izven abonmaja, ob 20. pa Somino dramo »Atentat« v režiji g. M. Skrbinskega za abonma. Vstopnice se dobijo v prodaji v knjižarni Slovske tiskovne zadruge.

— Redni letni pregled motornih vozil (avtomobilov in motornih koles) za leto 1937. bo v torek 16. t. m. od 8. do 13. pred mestno garazo na Sp. Lanovžu v Celju. Lastniki omenjenih vozil se pozivajo, da pripeljejo svoja motorna vozila k pregledu, sicer ne bodo smeli voziti z nepregledanimi vozili.

— Poskus samomora. V soboto si je 41-letni posestnikov sin in vojni invalid Karel S. iz Lisc pri Celju v hipni duševni zmedenosti prerezal žile v zapetuju leve roke. Prepeljali so ga v bolnišnico, kjer so mu takoj nudili vsa zdravniško pomoč.

Nocoj vsi v Celjski dom na maskarado Olepševalnega društva. — Krasne nagrade za najlepše maske!

— Krasne nagrade za nocojšnjo maskarado Olepševalnega društva v Celjskem domu si ogledje pri juvelirju Lečniku. Maske, ne zamudite lepe prilike!

— Nesreča skladatelja g. Cirila Preglaja. Znan celjski skladatelj g. učitelj Ciril Pregelj je padel v soboto na poledni ulici tako nesrečno, da si je zlomil desno roko v zapetuju. Zdravi se v bolnišnici.

— Kino Union. Danes zaprto zaradi maskarade.

KINO METROPOL, prinaša danes ob 16.15, 18.15 in 20.30 največji predpustni slager »MLADOST ZMAGUJE«.

— I. celjski karneval, ki ga je priredil SK Celje na pustno soboto v Narodnem domu, je bil izredno okusno aranžiran in zelo dobro obiskan. Veselo pustno rajanje je trajalo do jutra. Pri konkurencki mask je prejela prvo darilo (zlato zapustno uro) in naslov »Kraljica karnevala« z 883 glasovi gđc. Anica Frajletova, drugo darilo s 759 glasovi g. Lidija Grličeva, tretje darilo s 640 glasovi skupina litfojev (ga. Bruna Volkarjeva, ga. Anica Prešingerjeva in gđc. Dragica Jeričeva), četrto darilo s 547 glasovi gđc. Anica Karbova, peto darilo gđc. Herta Mlakarjeva, šesto gđc. Nada Mezaričeva, sedmo ga. Pišornova iz Maribora, osmo ga. Pepca Witavska, deveto g. Weitzel, deseto gđc. Jelenova, enajsto g. Josip Kragl in dvajseto gđc. Anica Vindiševa. Posebna žirija je izbrala kot najoriginalnejšo masko g. Ziga Gandinija, ki je prejel lepo veržico z obeskomo.

KINO
TEL. 21-24
MATICA
Vesela muzikalna igra

»VRAZJE DEKLE«
Rozi Csikos — Tibor v. Halmay
Fritz Inhoff
Najlepsi posnetki iz Dubrovnika in okolice.

TEL. 1126
SLOGA
Danes POSLEDNJIČ vesela muzikalna igra

»UGRABLJENJE«
Gustav Froelich, Marieluise Ulrich.

TEL. 2121
UNION
PREMIERA vesele in zabavne filmske opere

»SILVIJA IN NJEN SOFER«
Wolf Albach-Retty, Olga Čehova, Leo Slezak. — Najnovejši humoristični domisleki Leo Slezaka.
Najveselejši predpustni film

Predstave ob 16., 19. in 21. uri

Iz Maribora

a — Konferenca o elektrifikaciji širše mariborske okolice je bila včeraj v mestni posvetovalnici. Konferenco je vodil podpredsednik mariborske občine Zebot, dočim sta imela glavna referata ravnatelj Kranjskih elektrarn inž. Ruel kot zastopnik banske uprave in ravnatelj mestnega električnega podjetja Uršič. Navzroč so bili tudi zastopniki vseh v postev prihajajočih zainteresiranih občin v Slovenskih goricah. Novi načrt za elektrifikacijo določa nov daljnovid Maribor - Sv. Marjeta - Sv. Lenart - Sv. Trojica ter Maribor - Pesnica - St. Ilj. Razen tega naj bi se daljnovid Maribor - Svečan, ki je bil za Božič končan, podaljšal do Sv. Jurja ob Pesnici.

a — Krasen uspeh zagrebške operne primadone. V nedeljo zvečer je gostovala kot Lidija v »Baronu Trenku« primadona zagrebške opere in bivša primadona mariborske opere ga. Ancica Mitrovičeva. S svojim svežim, jasno in krepko zvnečim ter odlično solanim glasom, pa tudi razgibanu igro je žela ognjenito odobravanje številnega občinstva, ki je gledališče dobro zasledilo.

a — Gostovanje M. Šimenca v mariborskem gledališču. V soboto 13. t. m. gostuje v naslovni partiji v opereti Srečka Albinja »Baron Trenke« Mario Šimenc, ki je pričel svojo kariero na mariborskem odru. Za njegovo gostovanje se opaža izredno živahno zanimanje.

a — V četrtek premiera. V četrtek 11. t. m. bo v gledališču premiera romantične Leharjeve opere »Dežela smehljaja«. Nastopijo Igljeva, Barbičeva, Sancin, Verdonik, Harastović, Rasberger, Košuta in drugi. Premiera bo za red B. Bloki veljajo.

a — Sokoli — čuvarki Slovenskih gor! Sokolsko društvo Sv. Anton v Slov. goricah je imelo te dni svoj redni letni občni zbor, ki ga je otvoril in vodil aglini starosta br. Tušak Josip. Občnega zbora, ki mu je prisostvoval tudi župni starosta br. dr. Gorišek, se je udeležilo članstvo polnoštevilno. Iz poročil društvenih funkcionarjev je razvidno, da je to obmejno sokolsko gnezdo izredno delavno in da bo društvo v okviru skromnih razmer ustanovilo in izpopolnilo sokolsko knjižnico v časa Petrove petletke. Z dobro knjigo, ki je prijateljica vsakega človeka, hoče društvo med kmečki narod. Pri volitvah je bila izvoljena po večini stara uprava z br. Tušakom na čelu. Ob zaključku lepo uspelega občnega zbora je spregovoril bodrilne besede župni starosta dr. Gorišek, ki je pozival obmejno Sokole, čuvarje Slovenskih goric, k se vztrajnejšemu delu v blagor nacije in kralja.

a — Apel na železniško direkcijo. V zadnjem času stopa zapadno Pohorje vedno bolj v ospredje kot zimskosportno središče. Številni smučarji kakor tudi drugi potniki, ki zvečer dopotujejo, ali odpotujejo iz postaje Brezno-Ribnica, se pritožujejo, da ni na kolodvoru pitne vode in ne elektricne razsvetljave in to kljub temu, da je vsa okolica preskrbljena z vodovodom in električnim tokom. Zaradi naraščajočega tujškega prometa bi bilo nujno potrebno, da se vendar enkrat uredi omenjeni kolodvor.

a — Dar. Namesto nagrobnega venca gospe Sekuli Mariji, materi šefzdravnika OUZD v Mariboru g. dr. Jožeta Sekule, so gg. zdravniki in nameščniki OUZD darovali za azilni sklad PTL 330 Din.

a — Obilica poklicev: občinski tajnik, mesar, veleposestnik. Na Pobrežju so aretirali nekega Jožefa E., ker je izvajal denar pod raznimi prevetami. Tako je izjavil previzitkarci Julijani Črnko iz Studencev 500 Din, izdajajoč se za občinskega tajnika dupleske občine, češ da potrebuje denar za koleke. Na sličan način je prevaril tudi Srečka Vogrina iz Pobrežja in sicer za 145 Din. Izdajal pa se ni samo za občinskega tajnika, marveč tudi za mesarja in veleposestnika iz Krškega in je pod to krinko ofernajal Avguština Pleteršnika iz Košakov, katerega je napravil s posebno pogodbo celo za oskrbnika svojega posestva, ki ga nima. Na sličan način je ogoljufal tudi druge.

Gospodarstvo

Naše gospodarstvo v lanskem letu

Narodna banka objavlja svoj mesečni statistični izkaz za mesec december, ki nam obenem omogoča pregled glavnih statističnih podatkov o razvoju našega gospodarstva v preteklem letu.

Promet na borzah

Promet z vrednostnimi papirji na jugoslovenskih borzah je bil lani mnogo slabši nego v prejšnjih dveh letih in se je šele proti koncu leta nekoliko dvignil. V teku lanskega leta je bilo na naših borzah prodanih le za 252 milijonov din vrednostnih papirjev nasproti prometu v višini 423 milijonov v prejšnjem letu in 387 milijonov v letu 1934. V zadnjem lanskem četrtletju pa se je, kakor rečeno, promet z vrednostnimi papirji zopet dvignil in je v tem četrtletju dosegel 78 milijonov nasproti 75 milijonov v zadnjem četrtletju prejšnjega leta.

Devizni promet na borzah pa je ponovno prav občutno narasel, ker je bil zadnja leta znatno razširjen promet v privatnem kliringu. Lani je dosegel devizni promet na naših borzah 2853 milijonov nasproti 1655 milijonov v prejšnjem letu in 834 milijonov v letu 1933.

Tečaj državnih papirjev so se v teku lanskega leta nadalje nekoliko dvignili. Vojna škoda je v decembru notirala povprečno 376 nasproti 362, 336 in 294 v decembru zadnjih treh let. Tečaj 7% investicijskega posojila se je v decembru dvignil na 85 nasproti 79, 70 in 56 v decembru zadnjih štirih let.

Gibanje cen

Kakor je znano se je naš indeks cen v trgovini na debelo prišel v drugi polovici leta 1935 naglo dvigati in je od junija do decembra narasel za 7,7 točke na 71,6. V prvem polletju lanskega leta je zopet popuščal in je sredi leta dosegel 65,4 točke, nakar pa se je prišel dvigati in je ob koncu leta znova dosegel 71,2 točke. V primeri s prejšnjimi leti vidimo pri posameznih indeksi cen v trgovini na debelo naslednje spremembe:

	1933	1934	1935	1936
rašč. proizv.	52,7	57,9	83,7	67,9
živinski proizv.	57,1	55,8	59,4	65,1
mineralni proizv.	76,2	78,6	81,1	81,9
indust. proizv.	68,4	69,4	69,5	73,9
skupni indeks	62,3	62,3	71,6	71,2

Največje spremembe opazamo v zadnjih letih pri indeksu cen živine in živinskih proizvodov, ki je v decembru 1934, znašal komaj 55,8, lani v decembru pa 65,1, in je torej v zadnjih treh letih narasel za 16,4%. Lani je nazadovlad edino indeks rastlinskih proizvodov, dočim so ostali indeksi narasli.

Indeks cen v trgovini na drobno v Beogradu je znašal v decembru 80,7 nasproti 85,1 v prejšnjem decembru in 80,6 v decembru 1934. Indeks cen v trgovini na drobno v Ljubljani je znašal 83,0 nasproti 84,1 v lanskem decembru in 80,2 v predlanskem decembru. V Zagrebu pa lani v decembru 81,1 nasproti 81,6 in 78,4 v decembru prejšnjih dveh let.

Gibanje hranilnih vlog

Hranilne vloge pri vseh bankah in hranilnicah v naši državi so znašale na dan 1.

Naša lanska produkcija zlata — 137 milijonov din

Naša produkcija zlata se je zadnja leta znatno povečala. To je deloma pripisati odpiranju novih rudnikov, deloma pa našim deviznim predpisom, po katerih se mora vse zlato, ki ga naši bakreni rudniki pridobijo iz surovega bakra (četudi v inozemstvu) izročiti naši Narodni banki.

Lani je naša produkcija zlata dosegla že 2744 kilogramov; če računamo kilogram čistega zlata 50.000 Din, tedaj je znašala vrednost te produkcije zlata 137,2 milijona Din. V letu 1935 je znašala produkcija zlata 2444 kilogramov, v letu 1934 pa 1174 kilogramov. Povečanje produkcije znaša nasproti prejšnjemu letu 300 kilogramov, nasproti 1934 pa 1570 kg.

Največji del produkcije odpade na bakreni rudnik v Boru. Iz bakra borskega rudnika so lani pridobili v inozemstvu 2080 kg zlata (prejšnje leto 1952 kg) v vrednosti 104 milijone Din. Produkcija ostalih rudnikov (Sv. Varvara pri Peku, Neresnica pri Kučevem in Trošnik pri Pojnci v Bosni) pa je znašala 664 kg (prejšnje leto 492 kg) v vrednosti 33,2 milijona Din. Produkcija teh rudnikov se je povečala predvsem zaradi tega, ker sta rudnika Neresnica in Trošnik pričela obratovati šele v teku lanskega leta.

Gospodarske vesti

— Predsedstvo Zveze trgovskih združenj za dravsko banovino je imelo v petek v Celju svojo plenarno sejo. Vodi jo je prvi podpredsednik g. Ferdo Pinter, ki s seboj sebnim zadoščenjem pozdravlja predsednika Združenja trgovcev za Maribor-okoščko g. Kostanjška in oba delegata celjskega mesnega združenja g. Mastnaka in g. Jagodiča. Kakor je znano, sta ti dve združenji pred leti istopili iz zveze. Nesoglasja se sedaj v glavnem odtarajata in se bosta ob združenju v kratkem zopet vrnil v zvezo, tako da bodo v zvezi zastopana prav vsa združenja. Na seji so odobrili proračun za tekoče leto v višini 144.000 Din. Predsednik mariborskega okoliškega združenja se je zahvalil za pozdrave in je izjavil da bo na prihodnjem obnem zboru tega združenja sam stvil predlog glede ponovnega vstopa v zvezo. Pričakovati je, da bo podoben sklep napravilo tudi celjsko združenje. Na seji so razpravljali tudi o načrtu zakona o cestnih fondih in se je zveza izrekla za avtonomne banovinske cestne fondne.

— Povečanje našega izvoza v Nizozemsko. Proti koncu tedna se bodo v Beogradu pričela trgovinska pogajanja z Nizozemsko. Sestali se bo mešani nizozemsko-jugoslovenski odbor, da izpravna nesoglasja, ki so se pojavila pri izvažanju trgovinskih pogodb z Nizozemsko. Narodna banka zagotavlja ne daje nikakih dovoljenj za uvoz kontroliranih izvoznih predmetov iz Nizozemske. Naše prizadevanje gre za tem, da Nizozemska poveča uvoz našega blaga, da si ta na ta način zagaruje izvoz svojega blaga v Jugoslavijo. V Beograd je že prišel načelnik nizozemskega trgovinskega ministrstva g. Spirenborg, poleg tega pa se

decembra 10.671 milijonov din, to je za 551 milijonov več nego pred enim letom. V nasprotju s prejšnjimi leti, ko je ves prirastek odpadel na državne denarne zavode (Državno hipotekarno banko in Poštno hranilnico) so lani pričele naraščati tudi vloge pri ostalih bankah in hranilnicah. Naraščanje vlog pri državnih denarnih zavodih je postalo počasnejše. Pri državnih denarnih zavodih je znašal prirastek vlog v primeri s 1. decembrom prejšnjega leta le 159 milijonov din nasproti 263 in 327 milijonov v prejšnjih dveh letih. Stanje vlog pri državnih denarnih zavodih in pri ostalih bankah in hranilnicah kaže v primeri s prejšnjim letom naslednje spremembe (v milijonih din):

stanje hranilnih vlog pri državnih pri ostalih zavodih bank in hran. skup.	1934	8166	10.120
1. dec. 1935	1934	8166	10.120
1. dec. 1936	2113	8558	10.671
	+ 159	+ 392	+ 551

Medtem ko je znašal prirastek hranilnih vlog pri državnih denarnih zavodih 159 milijonov, beleži statistika pri ostalih bankah in hranilnicah zopet prirastek v višini 392 milijonov. Seveda pa se ta prirastek nanaša predvsem na velike denarne zavode, ki so uspešno izvršili sanacije. Pomniti je tudi treba, da v statistiki niso upoštevane kreditne zadruge.

Naraščanje prometa

V lanskem letu se je povečal tako železniški, kakor tudi pomorski in rečni promet. Železniški promet se je po številu natovornih vagonov povečal v primeri z lanskim letom za 3,9%, v primeri z najslabšim letom 1933. pa je bil večji za 10%. Rečni promet je bil lani posebno velik zaradi velikih prevozov žita ter je v primeri s prejšnjim letom narasel za 36%; pomorski promet pa se je po številu v luke došlih ladij dvignil za 5%. V zadnjih letih so za razvoj železniškega, pomorskega in rečnega prometa značilne naslednje številke (prva kolona označuje število na železniških natovornih vagonov, druga kolona tonaza v morske luke došlih ladij, tretja kolona pa promet državne rečne plovbe v tisočih prevoženih tonskih kilometrov):

	Železniški	pomorski	rečni
1929	1.700.800	14.970.000	515.300
1933	1.378.200	16.418.000	511.700
1934	1.401.700	17.375.000	507.400
1935	1.458.600	18.362.000	547.400
1936	1.515.000	19.297.000	745.000

Število natovornih vagonov je zadnja leta počasi naraščalo, vendar še precej zaostaja za letom 1929, ko smo dosegli največje število natovornih vagonov. Nasprotno pa opazimo pri pomorskem in rečnem prometu napredek nasproti letu 1929, kar je pač v zvezi z okolnostjo, da se danes v zunanji trgovini v mnogo večji meri poslužujemo vodne poti kakor leta 1929. Pomorski promet je po številu natovornih ladij naraščal vse do leta 1931, potem je dve leti nekoliko zaostal, od leta 1934 pa se zopet stalno dviga, tako da je bila lani tonaza v luke došlih ladij že za 29% večja nego v letu 1929.

mudi v Beogradu nizozemski pooblaščen minister dr. Hubrecht, ki je akreditiran na našem dvoru. V prihodnjih dneh pričakujemo še druge nizozemske strokovnjake. Uvedba uvozne kontrole je lani v drugi polovici leta že pripomogla k temu, da se je naš izvoz v Nizozemsko precej povečal. Lani smo v to državo izvozili za 64,7 milijona blaga, medtem ko je v prejšnjem letu znašala vrednost izvoza komaj 15,5 milijona Din. Naša trgovinska bilanca z Nizozemsko pa je bila lani navzlic temu še vedno pasivna. Iz Nizozemske smo namreč lani uvozili za 68,0 milijona Din blaga (prejšnje leto za 64,5).

— Naš dolg v inozemstvu na Podlagi fundiranja obveznic. Kakor je znano, smo od oktobra 1932 plačevali v inozemstvu kupone naših posojil le v majhnem delu v devizah, za ostalo vrednost kuponov pa smo imetnikom izdali takozvane »funding« obveznice. V teh petih letih smo v Franciji izdali za 450 milijonov frankov funding obveznice; če te obveznice računamo po stari zlati pariteti, kakor to zahtevajo Francozi (v neveljaviranih frankih) tedaj znaša nominalna teh obveznic v naši valuti 1300 milijonov Din. Vrh tega smo v letih izdali za 6,95 milijona dolarjev in za 38.600 funtov takih funding obveznic. Nominalna vrednost vseh teh funding obveznic znaša torej 1609 milijonov Din. Seveda pa je malo verjetno, da bi v frankih izdane obveznice plačali po stari zlati pariteti. Če upoštevamo današnjo vrednost franka, tedaj se gornji dolg zniža za preko 300 milijonov Din.

Borze

8. februarja

Na ljubljanski borzi sta se med oficijelnimi tečaji okrepili devizi Newyork in London in tudi ostali oficijelni tečaj so bili nekoliko višji. V privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8,00, medtem ko za angleške funte ni bilo tečaja. V zagrebškem privatnem kliringu so se trgovali avstrijski šilingi po 8,00 (v Beogradu po 7,95), angleški funti po 238 in grški bini po 31,50. Nemški klirinski tečaj stanejo v Ljubljani 12,50, v Zagrebu 12,43 in v Beogradu 12,3915.

Na zagrebškem efektne tržišču se je vojna škoda ponovno nekoliko okrepila in je prišlo do prometa najprej po 387 in po 388 (v Beogradu po 387) Tudi v ostalih državnih papirjih je bila tendenca čvrsta in so bili zabeleženi zaključki v 7% investicijskem posojilu po 88, v 7% Blarrom posojilu po 79, nadalje v delnicah PAB po 196 (v Beogradu po 198,50), v delnicah Sečera Osejke po 195 in v delnicah Danice po 40.

Ljubljana, Amsterdam 2389,90—2404,50 Berlin 1754,03—1767,81, Bruselj 736,20—741,26, Curih 996,45—1003,52, London 213,16—215,22, Newyork 4332,26—4368,57, Praga 203,04—204,48, Pariz 152,14—153,24 Trst 228,44—231,63. Curih, Beograd 10, Pariz 20,38, London 21,4255, Newyork 437,8750, Bruselj 73,8750 Milan 23,0250, Amsterdam 239,80, Berlin 176,10, Dunaj 78,60, Stockholm 110,45, Oslo 107,65, København 95,65, Praga 15,27

Varšava 82,60, Budimpešta 86, Atene 3,90 Bukarešta 3,25.

Effekti

Zagreb. Državne vrednote: vojna škoda 387—388, 4% agrarne 51,75—52,50, 6% dalm. agrarne 68,50 den., 6% beghuške 70,50 den., 7% invest. 87,75—88, 7% Blair 79,25—80, 8% Blair 89,25—90; delnice: PAB 196—197, Trboveljska 245—257,50, Sečera Osejke 192—200, Dubrovačka 300—375, Jadranka 400—460, Oceania 250 den., Narodna žumska 25 bl., Danica 39—46, Osejke ljevaonica 185 bl. Beograd. Vojna škoda 387—388 (387), 6% beghuške 71,25—71,75, 7% invest. 87,50 den., 7% Drž. hip. banka 94,50—96, 7% Blair 79,25—79,50, 8% Blair 89—90, Narodna banka 7240—7450, PAB 199 den. (198,50).

Blagovna tržišča

ZITO

+ Chicago, 8. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 134,25, za julij 116,50, za sept. 112,50; koruza: za sept. 95,875.

+ Winnipeg, 8. februarja. Začetni tečaj: pšenica: za maj 128,50, za julij 123,50, za sept. 112,25.

+ Novosadska blagovna borza (8. t. m.). Tendence nespremenljive. Pšenica (78 kg): baška, sremenska 154 — 156; slavonska 155 — 157; banatska 151 — 155; baška potiska 160 — 162. Oves: baški, sremenski slav. 115 — 117,50 Rl; baška 137,50 — 140. Koruza: baška in sremenska 78 — 79; banatska 76 — 77 sremenska sušena, par. Indija 87 — 88 Moka: baška in banatska »Og« in »Ogg« 237,50 — 247,50; »x« 217,50 — 227,50; »y« 197,50 — 207,50; »z« 177,50 — 187,50; »7« 150 — 160; »8« 105 — 110. Otrobi: baški, banatski 89 — 91. Fižol: baški beli brez vreče 225 235.

Sokol

Kuluk za Sokolski dom

Smartno pri Litiji, 8. februarja. Sokol v Smartnem, ki je izšel pred leti iz matičnega litjskega Sokola, prav lepo deluje. Imamo krasno stavbišče na Ustju, ki leži na najbolj solnčnem prostoru Šmarke doline. Ze več let uporabljamo lastno letno telovadišče, kjer imamo postavljeno že tudi gardobero. Pretekli mesec pa smo začeli kuluk. Upravnavamo stavbišče za novi Sokolski dom. Bratje Sokoli so se odzvali pozivu in so obljubili tudi nadaljnje sodelovanje pri kuluku, ki se bo vršil večkrat tedensko. Mimoidoči se pohvalno izražajo o sokolski poštovanosti, ko vidijo naše marljive člane, kako vihte krampe, odmetavajo z lopatami zemljo in jo odvažajo v samokolicah.

Prepričani smo, da bodo naše delo podprli tudi vsi ostali bratje in sestre iz domačega kraja in okolice. Pred leti smo začeli nabiralno akcijo. Nekateri so zapisali in že takrat plačali svoje prispevke, drugi pa so se zavezali, da bodo poravnali zneke ob začetku dela.

Za Sokolski dom imamo tudi že zbranega precej materiala. Opeko smo kupili od bivše litjske predilnice, ki je ustavila obrat in so jo pred leti podrli. Vso potrebno opeko smo zvozili na stavbišče. Na stavbišču imamo že tudi ostali stavbeni material. Le sokolska zvest in skupno sodelovanje bo uresničilo dolgoletno željo naše doline po strehi za naša društva.

Sokol Zidani most je preteklo nedeljo Polagal svoj letni obračun. Otvoril je lepo uspešno zborovanje starostar br. Razpotnik, ki se je spomnil prvega Sokola Nj. Vel. kralja Petra, kateremu smo zbrani bratje in sestre zaključili trikrat sokolski: »Zdravo!« Po žepnih poročilih funkcionarjev, iz katerih je bilo razvidno marljivo društveno delovanje, je bila izvoljena nova uprava, ki si je nadela težko nalogo, da orje ledino za Petrovo petletko, na čelu br. Rudi Zelencik. Ostale funkcije pa so prevzeli naslednji bratje: Podstarosta br. Šijanec Tone, tajnik br. Grebenšek Edo, blagajnik br. Rebec Ivan, prosvetar br. Česen, marjkar br. Zavašnik Rudi, arhivar in knjižničar br. Striša Marjan, gospodar br. Polak Tone, načelnik br. Gala Gojmir, načelnica ses. Kokotek Zelka; v ostali odbor pa še bratje: Arhar Tone, Jenko Robert, Stebina Ivan, Brus Slavko, Lenasi Benjamin, Grmišič Draško, Brlek Tine, Petkovič Mihael, Skok Alfonz, Kolenc Florjan, Šoper Rudi, Škerbiček Franc, Ahlin Stanko. Po daljši debati o izvedbi Petrove petletke in po sestavi letnega proračuna je bilo zaključeno res lepo uspešno zborovanje z iskreno željo, da bi zrnje padlo na rodovita tla. — Občni zbor Savezne etreške družine Zidani most, pa je bil 3. januarja. Vodi ga je predsednik br. Razpotnik. Poročila funkcionarjev so bila izjtrpna in so pokazala, da v preteklem letu družina zaradi raznih ovir ni mogla tako delovati kakor bi morala. Ima pa dobro strelšče v dobro belonirano zaklonsko jamo in lelos ali namerava zgraditi še leseno barako. Razveseljivo je, da je na novo pristopilo 15 članov. Izvoljena je bila naslednja uprava: predsednik br. Srečko Razpotnik, podpredsednik br. Zelemir Rudi, tajnik br. Brlek Tine, blagajnik br. Javorek, načelnik mladinskega odecka br. Striša Marjan, odbornik pa bratje: Brioncelj, Zelič, Brus, Trebše in Vrhovec.

Smeh ni greh!

OPREZNOST

Janček pogleda v kuhinjo. Vidi mamo, ki sedi vsa utrujena za mizo.

»Ali si zelo trudna, mamica?«

»O, pa še kakol še roke ne morem premakniti.«

»O, potem ti bom pa takoj povedal, da mi je padlo vseh dvajset jajc na tla.«

POIZKUSNJA

»Prosim vas, gospod lekarnar, poizkusite tale prašek. Ali je sladkor?«

»Ne, prav nič sladko ni...«

»O, potem je pa imel moj mož prav, ko je rekel, da mora biti strup za podgane.«

DOBER ODGOVOR

Francoški kralj Ludovik XIII. je nekoč potoval po deželi. V majhnem mestu ga je nagovoril domači župan. Nagovor pa se je precej zavlekel in minister, ki je spremljal kralja, ga je hotel hitro prekiniti. Zato je segel župan v besedo: »Po koliko pa se pri vas prodajajo osli?« je vprašal. »Če so vaše velikosti, pridejo na 10 tolarjev.« je vladno odgovoril župan.

NOVA

PALMA

GUMIJASTA PETA

POVIŠA ELASTIČNOST
HOJE, PREPREČI
PONOŠENE PETE,
ZELO TRPEŽNA IN
POCENI.

Dolga pa pri vseh
čvrstost in udar.

JUGOSL. IZDELAK.

PALMA

GUMIJASTA PETA

Policija opozarja pešce in vse lastnike vozil

Ljubljana, 8. februarja.

Zaradi vedno čestehjših pritožb s strani avtomobilistov, voznikov in kolesarjev, da pešci ovirajo redni vozovni promet, ker ne izpolnjujejo predpisov, ki urejajo cestni promet pešcev in izpostavljajo sebe in druge pasante največjim nevarnostim, se prebivalstvo opozarja na predpise čl. 102 obče cestnega reda in §§31, 32 in 33 mestnega cestnega reda. Po teh predpisih je uporaba vozila za pešhojo prepovedana in smejo pešci uporabljati le za nje določene hodnike, kjer pa teh ni, le skrajna roba ceste. Zabrano je postajanje po hodnikih in prekoračenje ceste v drugi kot pravokotni smeri na drugo stran ceste. Po hodnikih ni dovoljeno prenašanje velikih zavojev in predmetov, ki bi po svoji obliki ali vsebini ovirali promet ali ogrozili osebno varnost in varnost imetja drugih pasantov. Istočasno pa se opozarja tudi vsi lastniki motornih in drugih vozil na točno izvajanje predpisov glede vožnje, razsvetljave vozil, brzine, na upoštevanje postavljenih mednarodnih znakov itd. Lastniki oziroma vozači motornih vozil morajo imeti strokovni izpit za upravljanje vozil in morajo imeti polno listino za vozilo pri sebi vedno tudi dokaz usposobljenosti (spravevalo o opravljanju šoferskem izpitu) in voziščno izkaznico. Uprava policije bo po svojih organih nadzirala točno izvajanje navedenih predpisov, proti kršilec pa postopala po zakonu.

Radio

Sreda 10. februarja

Ljubljana 12: Orkestralna glasba (plošče). — 12:45: Vreme, poročila — 13: Čas, spored, obvestila — 13:15: Ruske duhovne pesmi (plošče). — 14: Vreme, borza. — 18: Mladinska ura: Spoznajmo glasbilo (pihalni in godalni kvarteti). — 18:20: Ročna dela: Preprosta vezava knjig (g. Miroslav Zor). — 18:40: Pomen rudarstva za naše narodno gospodarstvo (univ. prof. inž. V. Gostiša). — 19: Čas, vreme, poročila, spored, obvestila — 19:30: Nac. ura, 19:50: Sahanovski kotiček — 20: Ivan Pregelj: Prešernov pogreb (V. Emaš). — 20:15: Dramatska slika, izvajajo člani rad. igral. ske družine. — 20:45: Orgelski koncert g. Franza Schuschnigga iz Celovca (prenos iz ljubljanske stolnice). — vmes pevske točke s spremljevanjem klavirja in harmonija, poje g. Roman Petrovič, spremlja g. Gnejzda Melita (klavir) in g. Kaškarov (harmonija). — 22: Čas, vreme, poročila, spored — 22:15: Čajkovskij: VI. simfonija (plošče).

Beograd 17:20: Orkestralni in pevski koncert — 19:50: Komorne skladbe — 20:10: Lahka godba in ples. — Zagreb 17:15: Klavirske skladbe — 20: Plošče — 20:30: Puskinov večer — 21:15: Prenos iz Ljubljane — 22:20: Ples. — Praga 19:30: Čajkovskega opera »Evgen Onjegin«. — 22:25: Plošče. — Varšava 19:45: Zborovsko petje — 20:10: Poljske pesmi — 20:45: Chopinova glasba — 21: O morju — 22:15: Plošče. — Dunaj 12: Plošče — 16:05: Klasična vedra glasba — 17:06: Koncert solistov — 19:35: Koncert dunajskih simfonikov — 21:30: Iz starih časov. 22:20: Plošče. — Berlin 18: Vedra glasba. 19:15: Koncert solistov — 20:45: Iz operet in zvočnih filmov — 21:15: Krokarski kabaret — 22:30: Lahka godba in ples — München 18: Orkester — 19: Spevigr. 20:45: Orkestralni koncert — 23: Iz Berlina. — Stuttgart 18: Kakor Berlin — 19: Spomin na Dickens — 20:45: Glasba baroka — 21:30: Koncert Haydnove glasbe. 22:30: Iz starih in novih operet — 24: Nočni koncert.

Vremensko poročilo

Meteorološkega zavoda ljubljanske univerze

7. februarja

Ljubljana 7. 762,8. 4,0. 75. SE1. 0. —; Maribor 7. 761,0. 1,0. 80. NW2. 5. —; Zagreb 7. 761,7. 5,0. 60. NW2. 10. —; Beograd 7. 759,0. 3,0. 90. WNW2. 10. dež. 10,0;

Sarajevo 7. 762,7. 0,0. 95. 0. 10. dež. 3,0; Skopje 7. 755,5. 0,0. 95. 0. 10. dež. 0,2; Kumbor 7. 754,3. 13,0. NE3. 10. dež. 3,0; Split 7. 756,6. 8,0. 50. ESE3. 10. dež. 11,0; Rab 7. 759,1. 6,0. 60. 0. 5. dež. 1,0.

Temperature: Ljubljana 11,2. 3,6; Maribor 12,0. 1,0; Zagreb 12,0. 4,0; Beograd 17,0. 3,0; Sarajevo 15,0. 0,0; Skopje 6,0. 4,0; Kumbor —, 10,0; Split 12,0. 7,0; Rab —, 4,0.

8. februarja

Ljubljana 7. 754,0. 4,4. 80. W1. 10. dež. 1,3; Maribor 7. 751,0. 2,0. 80. SE2. 9. —; Zagreb 7. 753,4. 3,0. 80. WNW3. 9. dež. 0,5; Beograd 7. 756,1. 2,0. 80. ESE3. 10. —; Sarajevo 7. 758,0. —1,0. 95. 0. 10. —; Skopje 7. 760,5. —4,0. 95. 0. 5. —; Kumbor 7. 759,1. 6,0. 70. ENE3. 6. —; Split 7. 757,4. 7,

Madrid izpraznjujejo

Zaradi neprestanih bombnih napadov na Madrid je začela španska vlada evakuirati prestolnico. Ženske in otroke odvažajo s tovornimi avtomobili v zaledje.

Zgodovinski plesi v maskah

Tragična maškarada na francoskem dvoru — Surova šala Petra Velikega — Zgrešen domislek carice Ane — Zgodba pravega „Plesa v maskah“ — Maškarada pred vojnim pohodom

Navada mask se je pojavila v poedinah primerih že v 14. stoletju in sicer na francoskem. Splošna moda pa je postala šele v 16. in 17. stoletju. Tedaj se je razširila tudi na Anglijo in Italijo nekoliko manj v Nemčiji.

Tu gre izključno za obrazne maske, ki so jih nosili v vseh letih časih in baje založila bi obraz čuvalce pred vremenskimi vplivi. Ta vzrok je prvotno bržkone tudi obstajal. Krinke so bile z črnega, s črno podobenega žamet ali atlasa, z dvema odprtinama za oči in so krije obraz do nosa, dočim so bila usta in brada prosta. Nosili so jih najraje na nite ali v gledališču, včasih tudi v družbi. Seveda so postale kmalu plaše za galantne in nevarne pustolovščine, skrivance za ljubimce in zarotnike. Ob velikih javnih slavnostih se je maski kmalu pridružil tudi posebno oblačilo, torej to, kar danes skupaj imenujemo »masko in kar je za nas neločljivo zvezano s pojmom pusta.

Pod varstvom krink se je posebno na velikih dvornih svečanostih zgodila cela vrsta tragičnih ali tudi veseljih dogodkov, ki jih je tudi zgodovina zabeležila v svoje analize. Eden najbolj prvih plesov v maskah se je vršil na francoskem dvoru pod vlado Karla VI. 29. januarja 1393. Ta prireditelj se je končala s strašno katastrofo. Kralj, njegov brat, vojvoda Orleanski in razni dvornjani so se pojavili preoblečeni v »divjake«. Imeli so na sebi obleke iz predvina in so v njih zaplesali ples s plamenjci. Nesreča je hotela, da se je vojvoda Orleanski kralju preveč približal s plamenico. Predvino se je vnelo in zagorelo in preden so se mogli ljudje osvoboditi, so »divjake« gori kakor plamenice. Šest vitezov je pri tem našlo smrt. Kralja je rešila priebornost njegove lete, vojvodinje Berryjske, ki je vladarja hitro ovila s svojim širokim plaščem, tako da so se plamenji zadušili. Kralj, ki se je že prej nagibal k ožornosti, je postal po tem dogodku še bolj žalosten. Prepovedal je za svojo deželo rabo mask, pa se je ta navada po njegovi smrti spet obnovila.

Najbolj surove šale s maskami so si dovo. lili ruski vladarji. Znamenita je slavnost, na kateri je dal Peter Veliki v svojo zabavo in zabavo svojih gostov ob neokusnem roganju poročiti dva pritlakavca, moža in ženo po nekem popu. Pozimi l. 1717 si je dovolil posebno šalo s hčerko nekega maloruskega grofa, Elizabeto Razumovsko. Dekle je bilo vzgojeno prav tako strogo, kakor je bila navna. Car jo je povabil na Ples v maskah, ki naj bi se vršil med samimi damami. Elizabeta je prišla na carjevo željo preoblečena v maloruskega pastirka in je bila edina moška maska med samimi ženskami. Čeprav se je čudila velikim postavam nekaterih mask, se je ves večer zaupno in dobro zabavala z njimi, dokler niso končno krinke padle in je v svojo grozo zapazila, da je sama, med samimi moškimi — članj polka Preobraženskega. Car je opazoval prizor iz svoje lože in se je smejal na vse grlo. Toda plemstvo je stvar sprejelo z ogorčenjem in car je bil prisiljen, da je dal dekle poročiti z najodličnejšim članom tega polka.

Carica Ana si je izmislila »šaloc«, s katero se je hotela maščevati nad nekim nezvestim ljubljencem. Ta šala pa se je popolnoma ponesrečila in je padal smeh po carici sami. Carica je dala na maskiranem plesu s silo poročiti tega ljubljence z masko, za katero bi se morala skrivati prav za prav stara perica. Ko je mož tej svoji ženi doma potegnil krinko z obraza, je zagledal pred seboj dražesten obraz. Perica je bila namreč bolna in ker tudi ni poznala pravih caričinih imen, je poslala namesto sebe na ples svojo nečakinjo.

Najbolj tragičen je bil menda tisti Ples v maskah, ki se je vršil v noči od 16. na 17. marca 1792 v stockholmski operi. Ta ples je dal raznim pesnikom in skladateljem, kakor Scribeu, Auberju in Verdiu, snov za njihova dela. Bil je to ples, na katerem so umorili švedskega kralja Gustava III. Med plemstvom se je bila proti njemu organizirala zarota, ki ga je obsedla na smrt. Stot-

nika Anikaströma, katerega je bil kralj osebno razžalil, so izbrali, da to sodbu izvrši. Kralja so bili njegovi prijatelji sicer posvarili, pa je vseeno odšel na ples. Ko se je prikazal, mu je grof Horn položil roko na ramo z besedami: »Dober dan, lepa maska«. To je bilo dogovorjeno znamenje za Ankarströma, ki je nato v kralja uštelil. Kralj pa je umrl šele 12 ur pozneje in je še lahko pri polni zavesti sestavljal svojo oporoko in določil regentstvo za svojega nedoraslega sina. Anekarström je končal naslednji mesec na morišču.

Neki sloves si je pridobil tudi prvi ples v maskah, ki ga je priredil Friderik Pruski ob nastopu svojega vladanja. Veliko ljudi je prišlo na ta ples in vse je bilo v vzhvičenem razpoloženju. A še preden je večer minil, je kralj izginil in z njim večina častnikov. Friderik je bil v največji tajnosti odšel na pohod v Slezijo, ki ga je bil pripravljati že dolgo časa.

Orjejo, da bodo lahko sejali...

Za španskim bojiščem nadaljujejo kmetje svoje običajno sezonsko delo. Bratomorna vojna jim ne sme vzeti vsakdanjega kruha

Razprava o kolonijah

Nemški poslanik v Londonu von Ribbentrop, ki je pozdravil zadnjič angleškega kralja s hitlerjevskim pozdravom, je baje prinesel v London konkretne predloge za razpravljanje o kolonijah

Političen sestanek v Milanu

Turški zunanji minister Ruždi Aras (levo) in grof Ciano, ki sta se v Milanu dogovarjala o političnih odnosih med Balkansko zvezo in Italijo

Mogočna sirena

Švedski inženjer Harald Ekman je izumil v Stockholmu motorno sireno, ki jo je silil štati v daljavo 8 km. Na razdaljo 50 m povzroča to silno zglasbilo pri vseh poslušalcih znake prave morske bolezni. Po svoji učinkovitosti je ta sirena 14krat močnejša od vseh, ki so jih izdelali doslej. Na daljavo pol km prebudi tudi najbolj trdne zaspance. Strokovnjaki jo smatrajo za doslej najpopolnejšo evarilno napravo za prmer letalskih napadov. Preizkusili so jo tudi na Angliškem. V Londonu so jo v najbolj neugodnih vremenskih razmerah, ob polnem cestnem tršču in vetru z brzino 10 m na sekundo jasno elišali na daljavo 8 km. Sirene te vrste izdelujejo zdaj že na veljko.

Naslednik Rudolfa Valentina

Mnoge ameriške žene se danes žalujejo za svojim nekdanjim ljubljencem, pred leti umrlim filmskim igralcem Rodolffom Valentinom. Šele pred kratkim je ta igralec dobil, kakor vse kaže, svojega naslednika. To je Robert Taylor, malik vseh nedoraslih deklet Zedinjenih držav. Taylorja so pred kratkim povabili, da bi sodeloval na neki svečanosti, ki so jo za dobrodelne namene priredili v washingtonski palači državnega predsednika. Mladi mož je tu kakor včasih kakšna filmska diva izjavil, da se bo dal poljubovati, seveda bo vsak poljub veljal določeno vsoto, ki pojde za dobrodelni namen.

Ženski svet se je te prilike poslužil v najširši meri. Ko je Taylor ostavil oder, sta bila njegov obraz in frak vsa rdeča od barvila za isticne. Ves utrujen je hotel izginiti. Prej pa so mu njegove oboževalke še odnesle belo ovratnico, ki so jo raztrgale na kose, da bi imele kakšen spomin na ta večer.

Psi na Angleškem

Na Angleškem imajo po neki novi statistiki okrog 4 milijone psov. Povprečno pride na vsako drugo angleško gospodinjstvo po en pes. Posebno dosti psov imajo člani kraljeve družine in ti so te živali tudi najbolj popularizirali.

Koliko prehodi človek na dan

Povprečnik napravi 13 km pota, gospodinje pa še več

Ameriški statistični urad je dal preiskati, koliko kilometrov napravi človek povprečno na dan in kateri poklici se lahko v tem pogledu najbolj pobahajo. Rekord

imajo, kakor je bilo pričakovati, pismo- noše, kajti ti opravijo po 35 km na dan. Sledijo zdravniki, ki nimajo lastnega avtomobila, in ki morajo potem prehoditi povprečno 30 km na dan.

Poklicne plesalke preplešejo na dan povprečno 8 km, dočim opravijo navadni plesalci le po 2 km na večer. Povprečen človek prehodi na dan okrog 13 km, gospodinje, ki hodijo same nakupovat, napravi- jo še 2 km več. Gospodinje prehodi samo v svojih stanovanjih na leto okrog 3000 km in to velja za današnjo dobo, ko imajo na razpolago vsakovrstne tehnične pripomočke, ki jim delo in hojo v gospodinjstvih olajšujejo. Včasih so morale gospodinje prehoditi še dosti več.

Ljudska sodba v Ameriki

Nov primer linčanja se je pripetil v Abbevilleu v državi Alabami. Velika množica ljudi se je zbrala tam pred kaznilnico in se polastila navzlic srditemu odporu paznikov nekega 22letnega črnca, ki so ga bili okrvili, da je bil posilil belo dekle. Ljudje so ga zvelikli na kraj, kjer je bil to izvršil, in so ga obesili na drevo. Njegovo truplo so potem z nešteti strelji iz samokresov dobesedno preluknjali.

Nova komedija pisatelja Hauptmanna

Iz Berlina poročajo, da je nemški dramatik Gerhard Hauptmann napisal novo komedijo v verzih, ki obravnava doživljanje srednjeveškega ljubezskega pevca Ulrika Liechtensteinskega. Hauptmann predstavlja tega pevca kot sporedno pojavlo dona Kihota, kot moža, ki je večno zaljubljen, a se mu kopnenje nikoli ne uresniči.

Slike za sto milijonov frankov

V Parizu so prodali na dražbi slavno galerijo slik bankirja Weilla ki je obsegala dela vseh velikih mojstrov 18. stol. Iztržili so zanjo 100 milijonov frankov.

Čevljarjeva sreča — čevljarjeva nesreča

Pognal je pol milijona Din v enem letu

Žalostno se je končala sreča szegedinskega čevljarkega mojstra štefana Farkasa, ki je pred letom dni kot lastnik četrinske srečke državne loterije zadel 60.000 pengöf. Ta denar je zapravil v manj nego letu dni.

Mož si je v največjem szegedinskem hotelu najel najprovo razkošno stanovanje in je potem povabil vse svoje prijatelje na veliko gostijo. Prišlo jih je 110 oziroma jih je dal z avtomobili pripeljati v hotel in jih je tudi z avtomobili poslal domov.

Pogostil jih je kneževsko. Potem se je opremil. Kupil si je dva kožuha, 12 parov čevljev, ki jih je menjaval po trikrat na dan, šest oblek, tri tucate srajc in dve zlati uri, ki ju je nosil vedno pri sebi. Mož je imel tudi starega sovražnika, nad katerim se je hotel maščevati. Tega je dal deložirati, nato je kupil njegovo hišo. Ko je videl, da gre denar h koncu in je imel v žepu samo še 1000 pengöf, se je odpeljal v Budimpešto in je začel igrati pri konjskih dirkah. Izneblil se je na ta način še zadnjih 600 pengöf. Potem je poskusil z rejo perutnine, pa se na to stvar ni razumel in kmalu je stal brez beliča v žepu. Sedaj se je vrnil v svojo čevljarjo delavnico.

dan, šest oblek, tri tucate srajc in dve zlati uri, ki ju je nosil vedno pri sebi. Mož je imel tudi starega sovražnika, nad katerim se je hotel maščevati. Tega je dal deložirati, nato je kupil njegovo hišo. Ko je videl, da gre denar h koncu in je imel v žepu samo še 1000 pengöf, se je odpeljal v Budimpešto in je začel igrati pri konjskih dirkah. Izneblil se je na ta način še zadnjih 600 pengöf. Potem je poskusil z rejo perutnine, pa se na to stvar ni razumel in kmalu je stal brez beliča v žepu. Sedaj se je vrnil v svojo čevljarjo delavnico.

Lutka za poročno darilo

V Zedinjenih državah je zbudila veliko ogorčenje poroka, ki se je izvršila v mestecu Sneedvilleu v državi Tennesseeju. Tam se je poročil 22letni kmečki sin Charles Jones z neko 9letno deklico po imenu Windstead. Starši se poroki niso upirali in ker se je našel tudi potujoči pridigar, ki je poročni obred izvršil, ni bilo zakone ovire, ki bi ta zakon preprečila. Kot poročni dar je Jones svoji premladi ženi daroval — lutko.

Zločinci s kajnovim znamenjem

Uprava kaznilnice v Lampasasu v državi Teksasu si je izmislila učinkovit pripomoček, da bi kaznjencem preprečila beg. Vsak novi jetnik, ki pride v ječo, da bi tam sedel več nego dva tedna, dobi posebno znamenje, in sicer mu nos namažejo z neko svetilno snovjo. To moderno kajnovno znamenje se da odpraviti z neko kemikalijo, ki jo znoza samo jetniški upravn-

Trije rdeči maršali

Vorošilov, Tuhačevski in Blücher, na katere se naslanja Stalinov režim

Pogubonosna igralnica

Goljufige pod plaščem tujskega prometa — Afera Bosel

Kakor znano, so v Avstriji v zadnjih časih dovolili osnovanje igralnic v raznih krajih. Postale naj bi privlačnost za tujski promet in prvotno je bilo domačinom prepovedano, da bi v teh igralnicah zapravljali svoj denar. Lansko leto pa se je ustanovilo društvo, ki je dobilo pravico dobro situiranim in neomadeževanim domačinom dobavljati dovoljenje za igranje.

Nato se je zgodilo več primerov, da so domačini izvršili samomor, ker so zaigrali svoj denar, nekateri med njimi pa so zaigrali celo denar, ki so ga bili poverili v podjetjih, kjer so bili nameščeni. Pravkar se je spet zgodilo, da se je v manjšem mestu ubil ravnatelj neke elektrarne, ker je bila neka nameščenka tega podjetja poverila visoko vsoto in jo potem izgubila v igralnici. Nameščenka je potem tudi izvršila samomor.

Takšni primeri so prisilili avstrijsko javnost, kakor tudi oblasti, da so se začele zanimati za ozadje igralniških obratov. Pri tem so prišle na dan zanimive stvari. Ugotovili so, da je zgoraj imenovano društvo izdajalo dovoljenje za igranje vsem interesentom brez razlike, tako da so mnogi mali nameščenci in obrtniki izgubili veliko denarja, pa tudi poverjenega denarja, med tem ko so igralnice s svojo centralo v Baden-Badnu vred polnile svoje blagajne.

Neki dunajski list pa je prišel sedaj še z novo senzacija na dan. Izrekel je namreč domnevo, da glavni ravnatelj družbe, ki vzdržuje igralnico, Frehringer, mož, ki pre jema uradno 100 šilingov mesečne plače, sploh ni glavni delničar družbe, za kar se izdaja, temveč samo mož, ki skriva za svojim imenom pravega glavnega akcionarja, ki ni nihče drug nego prosilni »mednarodni finančnik Bosel, tisti Bosel, ki je sedaj zavoljo vsakovrstnih sleparstev v preiskovalnem zaporu.

Boselovo ime je dovolj znano. To je mož, ki je bil med svetovno vojno navzlic svoji mladosti — ob začetku vojne je štel komaj 21 let — eden glavnih dobaviteljev avstrijske armade in ki je stopil s 30. letom na čelo tedaj vodilne avstrijske Unionbanke. Znano je, kakšne skandale je v avstrijskem gospodarstvu potem povzročilo njegovo delovanje pri tej banki. Avstrijska poštna hranilnica je po zaslugi njegovih transakcij izgubila 110 milijonov šilingov, tedanji finančni minister Ahrer je smatral za potrebno, da pobegne zavoljo uloge, ki jo je igral v tej zadevi, v Havano. Bosla pa so lansko poletje zavoljo sleparskih poslov spravili v zapor. Vsekar je značilno, da se njegovo ime pojavlja spet v zvezi z aferami avstrijskih igralnic, ki skrivajo svoje posle pod plašč tujskoprometnih koristi.

Iz Berlina v Pariz

Dosedanji angleški poslanik v Berlinu, sir Eric Phipps, je premeščen v Pariz. Francozi pozdravljajo v Phippsu svojega dobrega prijatelja in diplomata izrednih izkušenj

A NEKDOTA

Degasova slikarska delavnica je bila prazen prostor. Ko ga je nekoč neki častnik obiskal in ga vprašal, zakaj ne okrasiti sten z lastnimi deli, je menil mojster z nasmehom: »Če hočete danes kupiti kakšno malo dobro sliko, morajo plačati že kakšnega pol milijona frankov. Razumeli boste, da si takšnih šal ne morem privoščiti.«

VSAK DAN ENA

»Nu, kako ti je kaj všeč moja fotografija?«
»Sijajno! Takšna, kakor si tam, bi morala biti v resnici.«
College Humors

Avtomobilska tvornica na kolesih

Te dni odpošljejo v Abesinijo tri velike tovorne avtomobile, ki jih je izdelala milanska tovarna »Fiat«, in sicer nalašč za službo v tej deželi. Ti tovorni avtomobili so prav za prav popraviljalnice motornih vozil na kolesih. Dva voza predstavljata delovno enoto, ki ima postelje za dvajset delavcev in vse potrebne stroje in priprave za popraviljanje in popolno preureditev motornih vozil vseh vrst, tretji voz je delavnica zase, in sicer za lažja popravila, pa za prevažanje delavcev.

Vsi trije vozovi skupaj predstavljajo pravo avtomobilsko tovarno, ki ima med drugim vse potrebne rekvizite za šotorno taborišče 50 delavcev, hidravlično stiskalnico z zmogljivostjo 50 t in motorni žerjav za 3000 kg.

Kulturni pregled

Masaryk v slovenskem prevodu

V opremi, ki se uvršča med najlepše inozemske izdaje Masarykovih spisov, je »Nasa založba« (Cini Vidmar) v Ljubljani izdala celoten slovenski prevod memoarske in izpovedne knjige T. G. Masaryka »Svetovna revolucija«. Leto dni po srbskohrvatskem prevodu (v biblioteki »Kosmos«, Beograd) smo torej dobili še slovenski prevod obsežnega spisa, ki mu gre med obilno mednarodno literaturo o svetovni vojni eno prvih mest. Kajti — to moramo takoj poudariti — Masarykova »Svetovna revolucija« ni samo pričevanje enega izmed neštetihih politikov, ki so bili kakorkoli udeleženi v veliki zgodovinski drami 1914—1918. S svetovnega vidika in kot izrazito memoarski spis so na pr. vojni spomini Lloydja Georgea, R. Poincaréa, W. Churchilla, A. Kerenskoga in še nekaterih tehnijskih pričevanj o svetovni vojni in pomembnejši dokumenti za njene bodoče zgodovinarje, kakor je knjiga T. G. Masarykova. Toda s tem je do malega vrednost njihovih spisov izčrpana. Masarykov spis pa ima pomen in vrednost daleč preko gole dokumentarnosti.

»Svetovna revolucija« je v svojem memoarskem delu pričevanje moža, ki je bil svojemu narodu Mojzes v najusodnejših letih njegove zgodovine. In to, da ga je priredil v svobodno državno življenje, je dejanje, ki po svoji zanimivosti presega državniške izkušnje Lloydja Georgea, Poincaréa in drugih. Masarykovo politično udejstvovanje v veliki vojni je pojav zase, ena izmed smelih, herojskih akcij, kakršne so moč govoriti v prelomnih dobach. Zato pričevanje takega politika po svojem pomenu za sodobnike in znanance odtehta dober del ostale memoarske literature: spominke politikov, vojskovedov in strategov starih držav. T. G. Masaryk ni zamenjal svojih knjig naslova »Svetovna revolucija«. Kajti njen pomen in globlja kakor pa pri Lloydju Georgeu, čeprav je leta državnik imperija, ki sega na vse celine.

Ta širina in globina Masarykovih vojnih spominov je dana z onimi poglavji »Svetovna revolucija«, v katerih se izpoveduje Masaryk kot osebnost, kot mislec in ideolog demokracije. Sredi današnjih dramatičnih bojev med načeli narodne svobode in sloveskega dostojanstva in totalitarnimi avtoritacijami raznih imatic in barv dobivajo ta poglavja Masarykove »Svetovne revolucije« prav posebno vrednost. Danes, 15 let po prvi izdaji tega spisa, sicer ne moremo potrditi nekaterih Masarykovih optimističnih pogledov v bodoči razvoj Evrope in v nadaljnjo nesodo demokracije. Stojimo sredi smotnega, ga ojačevanja politične, socialne in kulturne reakcije, ki se bori zoper temeljna načela, kakor jih izpoveduje v svoji knjigi T. G. Masaryk. Nihče ne more z gotovostjo dogledati končnih oblik mogočnega boja z demokracijami in prosvetljenimi načeli, ki so v defenzivnih pozicijah nasproti radikalizmu desnice in leve. Toda slehern izmed nas bo čutil vedno znova, čeprav ne brez melanholičnega občutja, tiste strani Masarykove »Svetovne revolucije«, na katerih velika ideolog sodobne demokracije zagovarja humaniteto, demokracijo in enakost med malimi narodi in na katerih utemeljuje moralo zoper despotizmo vse vrste. Poudarja jo socialne kulturne pravice povprečnega človeka. Tu čutimo logično utemeljenost, prepričevalno razumnost njegove koncepcije in verujemo, da se bo človeštvo moralo vedno znova vračati na to pot in da so vse zmagave reakcijske režime, vsi trijumfi nasilja in laži, samo prehodni pojav v ves-

koviti in neuničljivi borbi človeštva za svobodo, resnico in pravico.

»Svetovna revolucija« T. G. Masaryka ni samo document humani v najvišjem pomenu besede, marveč je tudi ena najznačilnejših apologetik demokracije v vsej evropski književnosti, resnoben in temeljit plaidoyer malih narodov in zatiranih plast zoper cesarski despotizem in zavojevalski imperijalizem, knjiga zrele politične modrosti in nepopravno lehkost učenca za vse, ki čutijo potrebo javnega delovanja. »Svetovna revolucija« je v politični literaturi ena redkih knjig, ki lahko dvignejo politični ugled in ceno, ker jo spreminjajo v instrument najvišjih vzorov in smotrov človeštva.

V »Svetovni revoluciji« najde čitatelj poleg spominov tudi obilo razmišljanj o pojavih in vprašanjih, ki se z njimi nenehno srečuje. Da omenimo samo nekatera: Na str. 44. označuje M. odnos med rimskim imperijem in katoličizmom, na str. 51. se bavi z vatikansko politiko, na str. 172. načinja razglabljanje o boljševizmu in komunizmu, na raznih mestih se bavi s slovenskim vprašanjem, na str. 327. in nadaljnjih razpravlja o odnosu med filozofijo in politiko, na str. 338. Piše o smislu svetovne vojne, na nadaljnjih straneh formuliira svojo filozofijo zgodovine in prehaja h karakterizaciji nemškega mišljenja na osnovi filozofije, glasbe in leposlovja, na str. 353. razvija zanimivo idejo o psihološki zvezi med samomorom in nemškim militarizmom, na str. 356. začne nja celo poglavje o problemu umora in samomora v moderni literaturi, nakar prehaja h krizi sodobnega človeka. Obsežno se bavi z narodnostnimi in manjšinskimi vprašanji, razglablja v vrsti poglavij načela in metode demokracije, piše o čeških sparih za filozofijo zgodovine in razvija svoje misli o socialnem pomenu religije in cerkve ter o potrebi razumne ločitve cerkve od države.

Masarykovo delo je spisan v njegovem značilnem slogu, ki ga je v »Mojem življenju« (slov. prevod dr. O. Berkopca) tako srečno karakteriziral Karel Capek. Je to eleg pisatelja, ki ima za seboj dolgo znanstveno prakso in tudi nenavadno obsežno literarno kulturo, a neče presenečati z njim, zasluga pa ne z dvonajstimi globinami nejasnega pisanja. Ponekod dobivajo njegovi jasni, logični, stvarni stavki aloristično zgoščenost in udarnost, na pr. »Majhnost ne temelji v geografiji, pač pa v ljudeh, v značajih, v običajih.« »Potrpljenje je garancija humanitete« i. t. d.

Jugoslovanski, posebej še slovenski čitatelj bo vzel Masarykovo knjigo v roke s posebnim zanimanjem, saj bo v nji našel v celih poglavjih in na mnogih straneh odmeve bojev za našo narodno usodo, spomine na naše politike v emigraciji, opis problemov, ki so jih z vzajemno pomočjo reševali Čehoslovaki in Jugoslovani. Sami spomini vodijo bralca po mnogih deželah: skozi Rim in Zenevo v Pariz, pa v London, v Petrograd in Moskvo, odtok v Vladivostok in v Tokio, iz Japonske pa v Washington, Chicago in drugam. Ze zaradi same geografske obsežnosti in pisane scenerije nas mika in zanima življenjska zgodba prijetnega profesorja, ki se je spremenil v zarotnika in je v tej misli prepoloval tri celine, propagal gandho in organizacijsko rušil cesarstvo, v katerem je bil njegov oče kočijaž na habsburški graščini in se naposled vrnil kot prezident osvobodene narodne države na grad, v katerem so nekoč bivali Habsburžani.

Slovenski prevod »Svetovne revolucije« je priredil dr. Ferdo Kozak. Str. 520, cena v platno vezanemu izvodu Din 180.—

Baletna premiera v operi

Ne moremo si misliti, da bi ne bili obe najspontanejši in najprirodnejši umetnosti, glasba in ples v svojih početkih ozko povezani. Saj sta zvok in kretnja še danes neposredni izraz hipnih vnanjih in notranjih vtisov. Kaj torej družbi obe umetnosti, ki se medsebojno izpopolnjujeta ali vsaj zvesto hodita druga ob drugi skozi vse umetnoelne epohe?

Ton in dah sta prva vez ter obenem osnovna elementa glasbenega in naravnega življenjskega valovanja. Ritem je posledica stalnega toka v tem enotnem, organiznem kretanju, metrum so le enakomerno si sledijo členki v njem. Spajanje tonov nam ustvarja melodijo z njeno dinamiko; kretanje pa se spajajo v gibanje, čigar valovanje ustreza naraščajoči in pojemajoči energiji. Torej drugi vez je ples pridružil še tretjo, ko je, dosepevši do zrelosti samostojnosti zadel na problem prostornosti. Večglasje, razgibanost v polifoniji, predvsem pa zvok harmonij so odprli plesu nove možnosti. Pa tudi nepričakovane omejitve!

Po zunanji platji je bila klasična in tudi poklasična harmonija — da se strokovneje izrazim — navezana na kadenco. S tem je v oblikovnem oziru oklenila ples v marsikako spono kljub prizadevanju slednjega, da pretolmačen glasbenega izraza ne sme imeti za osnovo le vzporednih učinkov, tem več tudi izmenjane. Sicer bi ena in druga umetnost izgubili na samostojnosti. Saj more plesalec razumeti in pretolmačiti glasbo aktivno pa tudi pasivno, torej z agiranjem ali reagiranjem. Tej formalni omejitvi se pridružuje s prodiranjem romantike v glasbo vsebinska. Naturalizem v izražanju dosepe do pravega tonskega slikanja, torej do takih — rekel bi konkretnih — ilustracij, da je sodelovanje vsake druge umetnosti nepotrebno, če celo ne moti.

Schumanovi »Metuljčki«, lahni kot puh, kažejo v mnogem, kar je v prvi opazki po-

vedanega. Rimski-Korsakovega samonikla »Šeherezada« pa krepro potrjuje drugo, čeprav daje šele naslutiti ekstremne izraske te smeri.

Gospod Froman to pot ni posegel v isto glasbo, od katere si obetamo najboljših rezultatov. Sodobna glasba je razbila staro kadenco, dualistično razmerje med tonko in dominantno in ustvarja zvočne komplekse (visoce, lebdede akorde), ki s svojim elektrinim znatjem brišejo ozke meje prostornosti. Povratek k oblikovni povezanosti in uglednosti pa je rodil sadove, ki jih ne moremo le naznačiti z neoklasicizmom, temveč kažejo voljo, približati se apolinskemu idealu glasbe. Tem več možnosti bo imel k dionizijskemu nagnjen ples, da se na tej objektivistični osnovi neomejeno uveljavi.

Sobotni baletni večer je potekel nad vse živahno. Poživil ga je izredno temperamentni koreograf in režiser G. Froman, ki je bil z go. Pavšič-Bravničarjevo solist v »Šeherezadi«; podani v obliki klasičnega plesa. Omenjeni solistki se je pridružil v »Metuljčkih« baletni mojster G. Golovin v interpretaciji na način klasičnega baleta, hrupnim Borodinovim »Polovskim Plesom« Pa je poleg solistov in ostalega baleta še operni zbor s petjem pripomogel do orgastičnega učinka. G. Froman je žel kot režiser in plesalec mnogo odobravanja. Pokazal je visoko stopnjo glasbenega razumevanja, izdelal vse do podrobnosti na posameznikih in grupah ter jih zdel v pestro celoto, mojstrsko stopnjajoč učinek do bakalnega viška (Šeherezada, Polovski plesi). Nič manj niso ugajali intinno podani »Metuljčki«, ki v instrumentaciji komponista Baranoviča ne izgubljajo svojega nežnega, ponekod hudomušnega značaja.

Orkester z g. dr. Švaro na čelu je opravljal levi delež ter bil po dirigentovi zaslugi v nepretrganem kontaktu z orkom. Bilo je dovolj dobrega muziciranja!

P. S.

Koncert Váše Přihode v Ljubljani

Ime češkega violinskega virtuozna Váše Přihode pridobiva dnevno na dobrem zvoku in že ga štejejo — upravičeno — med vrhove sodobne violinske umetnosti. Zato ni čuda, da so njegovi koncerti v Ljubljani, — doselej je že večkrat posetil naše mesto — deležni kar največje pozornosti s strani naših Publike, saj predstavljajo večere, ob katerih se Ljubljana vsaj za hip približa umetniškemu utripu vlemest.

Tudi petkov koncert Váše Přihode v velik dvorani Filharmonične družbe je bil popolnoma razprodan. Spored, ki si ga je bil virtuoz izbral za ta večer, je kazal očito tendenco odmika od zgolj virtuozne sestave sporeda ter je dal mnogo prostora stilistični in čustveni interpretaciji. Na prvem mestu Dvořakova Sonatina op. 100, vplivana v malem že po ameriški skladateljevi dobi. V štirih zgoščenih stavkih je dal Dvořak v to delo svoje najboljši moči: melodična iznajdljivost je v njem ne le sveža, temveč tudi izbrana in izčiščena v okusu. Ritem vedno znova vžigajoč, forma dograna in dožveč. Violina sama ni obravnavana virtuozno, toda izdatno in v smislu svojega izraza; tako je le prav, da uživa ta skladba prav posebno pozornost med violinisti. Váše Přihoda je vložil vanjo obilo prave pristne češke muzikantosti, temelječe seveda na evropskem obvladanju vseh tehničnih komponent.

Več virtuoznosti je prišlo do veljave v Bachovem Adagiu in sledeči fugi. To delo, kakor vse Bachove skladbe za violino, ni prav za prav napisano iz duha in zmnožnosti tega godala, temveč skladateljeve zahteve znatno prekaša volumen in izraznost instrumenta. Zdi se kakor da bo razneslo gosli toliko je v teh kompozicijah miselne in arhitekturne napetosti; zato so tudi uspele vse transkripcije teh del bodisi za orkester, v katerem morejo šele prav priti do veljave vse latentne skladateljeve intencije — ako jih prav razumemo danes. Vsekakor pa tvorijo izvedba takega dela za virtuozna Pravi brus in preizkušnjo prvega reda; no, ni se bilo bati, da je Přihoda ne bi prestal zmagovito.

Spet bolj pomaknjen v realnost je Mozart, ki je bil zastopan s koncertom v g.

duro, živahnim, svežim delom, polnim znanosti, pa tudi nežnosti in notranje zasajenosti. Navedene tri veške točke so tvorile Prvo Polovico, boljše polovico sporeda.

Sledili so aranžirani izpodi priredeljskega peresa umetnika samega; Čajkovski, Paganini in Richard Strauss so prispevali k temu svoje originalne. Čajkovskega romanca je pač zelo znana skladba, ki v violinski priredbi ne more več dosti pridobiti; Paganini je že sam zabelil svoja dela z več »podključnostmi« v pogledu tehnične izvedbe kot invencije; najbolj posrečena teh priredb je bila gotovo adaptacija slavnega valčka iz opere »Kavalir z rož«, ki je vanj položil avtor vso svojo prilagodljivo iznajdljivost, prireditelj pa mnogo svojega nenadkrlijevega poznanja goslaških umetnosti. Bazzinijev »Ronde des lutines« je prjupubljeno efektivno delo, ki ne manjka na violinskem repertoarju, ne da bi zaslužilo sicer v kompoziciji skem oziru bogzna kako uvrščanje; napisano je spretno, gladko teče ter nudi nebroj prilike virtuozu, da se izkaže v nevarljivem zaupanju v uspeh. Tudi tokrat je vžigalo delce v vzorni, ne le brezhbitni, temveč vprav fascinirajoči izvedbi in umetnik je moral na nenehajoč aplavz dodajati še in še: Beethovnovi koračnici je sledila Schumannova »Sanjarija«, tej Schubertov »Ave Marija« in slednjič Dvořakova »Humoreska«. same znane skladbe v odličnih priredbah raznih aranžerjev, dela ki tvorijo železni repertoar dodatkov vseh violinskih virtuozov.

Váše Přihoda je virtuoz redkih kvalit. Poznaš smo ga že od poprej kot mojstra tehnike prvega reda in izredni odlik. Sedaj smo ga lahko vžljubili tudi kot umetnika-interpretata, ki se zna poglobiti v duha izjavane skladbe in ki ji da zažareti v pravem blesku. Odveč bi bilo, da pišem še na daljše eloge njegovemu točratnemu nastopu v Ljubljani; dovolj bo, ako ponovim enodušno s poslušalstvom izraženo željo, da nas čim prej zopet poseti in nam nudi nov večer izbrane in dograne umetnosti.

Krivično bi bilo, ako pri tem pozabim na pianista Ottona Grafa, ki je violinista spremljal ne le diskretno in verno, temveč ki je podal tudi v svojo izvedbo toliko ljubeznivega razuma in sloga, da sta tvorila oba umetnika lepo, zlo celoto, kakor jo zahteva do kraja dognana interpretacija.

L. M. S.

V nekaj vrstah

V Pragi se je v nedeljo pozno zvečer končalo tekmovalanje za evropsko prvenstvo seniorjev v umetnem dranju, pri katerem sta startala tudi Jugoslovenci Tuma in dr. Schwab, člana ljubljanske Ilirije. Dokončni red je bil naslednji: 1. Kaspar (Avstrija), 2. Sharp (Anglija), 3. Tertak (Madžarska). Naša dva zastopnika sta zasedla 13. (dr. Schwab) in 14. mesto (Tuma).

Na mednarodni skakalni tekmi v Celovcu, o kateri je včeraj brez končnih rezultatov poročalo »Pond. Jutro«, je zasedel prvo mesto Avstrijec Bradl s 331.1, drugi je bil Nemec Kraus s 330.6, tretji pa njegov rojak Körner s 325 točkami. Plasmana edinega našega udeleženca Ljubljancana Bevca po dosedaj razpoložljivih virih še nismo mogli ugotoviti.

Postani in ostani član Vodnikove družbe!

Smučarski izleti na Komni

V dnevi od 14. do 21. t. m. priredi SPD v domu na Komni (Planina na Kraju), 1520 m, smučarske izlete v vseh smereh, na vrhove in prebode v območju prostora Komne. Izleti se bodo prirejali dnevno iz doma na Komni; na Konjsko sedlo pod Mejo, okoli Koka in pod Podrto goro, čez planino Govnari na Mahavček, čez Križ pod Bogatin, po Gračiji na Lančevico, čez Lepo Komno na Kal in Triglavsko jezero, in Hrbitarice in na Ovčarj. En dan je določen za vezbanje obratov na strugah, o tehnikah smučanja se bo pa poučevalo praktično na izletih prav tako tudi o mazanju in orientaciji Komne. Smučanja in vezbanja dnevno od 5 do 7 ur. (Hrbitarice 9). Pogoj za udeležbo je popolna obvladana pluzni obratov. S seboj v nahrbtniku kože za vzpon, očala, kapo preko ušes, dva para rokavic, rezervna jemena in maže. Odhod udeležencev je v soboto 13. ali v nedeljo 14. t. m. zjutraj do postaje Bistrica-Bohinjsko jezero, dalje z avtom do hotela Zlatorog. Nosači v hotelu. Vodja izletov g. Kveder J. Prijavi sprejema in daje informacije pisarna SPD v Ljubljani palača Viktorije in po direktno v domu na Komni pošta Bohinjska Bistrica. Objave obvezne.

Akademski športni klub objavlja, da so tekme za državno akademsko smučarsko prvenstvo v teku na 12 km, ki bi se morale vsrži 11. t. m. na Rakitju, zaradi neugodnih snežnih razmer za nedoločen čas odgojene. S. K. Ilirija. Prihodnja redna plenarna seja bo v četrtek ob 20.30 v posebni sobi restavracije Slon. Načelniki sekcij naj predložijo poročila in ostale podatke, zahtevane v zadnji okrožnici. — Smučarska sekcija ima na razpolago prijavnice in izkaznice za sarajevski smučarski izlet. Kdor se zanima zanje, jih dobi med 18. in 19. uro v klubski sobi kavarne Evrope. Istotam se dobijo tudi navodila, ki so potrebna za ta izlet. Člani, ki nimajo še potrjenih odnosov podaljšanih saveznih legitimacij za leto 1937., naj oddajo te legitimacije nujno pri blagajni kavarne Evrope. Za stare legitimacije je treba priložiti znesek 5 Din, za nove pa 10 Din.

Vremenska poročila

Zveze za tujski promet v Sloveniji, Ljubljana, Tujsko-prometne zveze v Mariboru, Jugoslav. zimskošportnega saveza, Slovenskega planinskega društva s. t. m. ob 7. zjutraj.
Ratoče: —1, oblačno, 30 arena.
Planica: —3, oblačno, zapadni veter, 43 arena, mla in srednja skakalnica uporabna, drsališče uporabno. Sneg se ponuja.
Kranjska gora: —3, barometer pada, oblačno, mirno, 25 arena, sankališče uporabno.
Vršč, Krnica: 100 snega.
Pokljuka: —3, 70 arena.
Bohinjska Bistrica: +3, zelo oblačno, 15 južnega snega.
Kofce: 60 arena.

Svetovno akademsko prvenstvo — brez Jugoslovenov

Predzadnji dan na V. svetovnih akademskih zimskih igrah v Zelli am See — v soboto — je bil na sporedu statetni tek na 6x5 km. Tehnični rezultati tega tekmovalja so bili naslednji: 1. Norveška 2:34:50, 2. Nemčija 2:35:07, 3. Avstrija 2:39:31. Tam trem stafetam sta sledili šele stafeti Ilije in Češkoslovaške. Norvežani, so prišli do zmage prav za prav zato, ker so nemški tekači zgrešili prago.

V nedeljo je bil zaključek s skoki. V tej disciplini so se na prva mesta »vsedli« trije Norvežani (Solth, Ege in Prix), četrti mesto pa je pripadalo Avstriju Dellekarhu. V akademskem hokejskem turnirju je bil končni vrstni red naslednji: 1. Madžarska, 2. Češkoslovaška in 3. Avstrija. V skupni oceni po vseh disciplinah je bila najboljša Avstrija s 122 točkami pred Norveško s 106 in Nemčijo z 80 točkami.

Jugoslovenska akademsko smučarska organizacija v Ljubljani nam je poslala za radi obvestitve javnosti in opravičila, za kaj se letos V. svetovno akademsko prvenstvo prvič vršilo brez jugoslovanskih akademikov, dopis, v katerem pravi med drugim:

»Naši akademiki-smučarji, ki so se prav pridno pripravljali za V. svetovno akademsko prvenstvo od 1. do 8. t. m. v Zelli am See, so bili primorani v zadnjem trenutku odpovedati udeležbo naše akademске ekipe na tej veliki mednarodni prireditvi. Vse tehnične in materialne priprave za to ude-

ležbo so bile v rokah JASO, ki se je resno lotil dela, pa žal ni dosegel onega uspeha, ki ga je potreboval in zaslužil.

Po številnih prošnjah in intervencijah pri ministrstvu za telesno vzgojo, ki je zagotovilo kredit v znesku 30.000.— Din in s tem zagotovilo nastop naših akademikov na tem prvenstvu, je bilo odobrenih le 5.000 Din, kar je vsekakor premalo in končno tudi ta

ZAHVALA

Ko nas je za večno zapustila naša nad vse ljubljena, nepozabna soproga, najboljša mama, sestra, tašča, stara mama, svakinja in teta, gospa

Marija Sekula roj. Vernik

sprejmite našo najiskrenejšo zahvalo vsi, ki ste nam v teh težkih dneh stali ob strani in nam lajšali gorje, ljubo pokojnico obšli s cvetjem, je v tako častnem številu spremili na njen poslednji poti ter se z ganljivo pesmijo poslovili od nje.

Neizmerna hvaležnost nas veže na hišnega zdravnika g. dr. Ljudevita Mertuna, ki je dragi pokojnici požrtvovalno lajšal trpljenje v dolgih letih njene bolezni in ji podaljšal življenje do skrajnih mej.

Maša zadušnica se bo darovala v cerkvi Marijinega Oznanjenja pri oo. frančiškanih v četrtek 11. februarja ob 7. uri zjutraj.

V LJUBLJANI, dne 8. februarja 1937.

ZALUJOČI OSTALI

Vprašajte po
OSRAM-D
Varuj svoje oči z boljšo svetlobo

kajti Osram-D-žarnice dajejo mnogo cenene svetlobe.
Uporabljajte vedno
OSRAM-D
Dekalumen žarnice z garancijsko znamko male porabe v vaših.

A. Christl:

Spomini ekselence Muholovceva

Roman

»Tisoč funtov sterlingov! Ali dobro slišim, Jimmy?«

»Seveda, sinko. In Bog nama daj, da bi bilo resnica. »Ne zanesite se na vladarje« — ali na politike, pravi sveto pismo. Nu, tako je ta reč, in mudi se, vsako zapravljanje časa b bilo odveč. A jaz bi jo bil tako prekleto rad mahnil v notranjost te črne dežele!«

»Ali, Jimmy! Neozdravljiv si, bogme da. Tisoč funtov sterlingov v roki je več kakor še toliko pravičnega zlata, ki ne veš, ali ga boš res našel.«

»Kaj pa, če je vse zgolj sleparija? Nu, tako sedim tu sredi poti v Capetown, in moja kabina na ladji je bila že naročena — V trenutku, ko si mi prišel naproti.«

Anthony je vstal in si prižgal cigareto. »Mislim, da mi je zdaj vse jasno, Jim. Ti pojdeš na lov za zlatom, jaz pa namesto tebe po tisoč funtov. Koliko dobiš za to?«

»Kaj bi rekel o 25 odstotkih?«

»Torej 250 funtov?«

»Da.«

»Velja! In da boš imel za kaj škripati z zobmi, dodam še to, da bi bil šel tudi za sto.«

»A v besedi ostanem?«

»Seveda. Takoj odinrem — Castlovo družabno potovanje naj vzame vrag. Dobro bo, da si za čas potovanja prilastim tvoje ime.«

Anthony je šel nekajkrat po sobi sem ter tja, in čelo se mu je zamišljeno nagubalo. »Cuj, Jimmy,« je izpregovoril nazadnje, »Muholovec je umrl v Parizu. Zakaj pošiljaš rokopis po takem ovinku čez Afriko v London? Zakaj ga ne bi kratko malo zavili in dali na pošto?«

Mc Grath je molče skomignil z rameni.

»Etiketa sicer kraljem in ministrom ne da, in da bi opravili kako reč preprosto in pametno, kakor drugi ljudje,« je Anthony nadaljeval, »toda iz Francije najprej v Afriko in šele potem na Anglesko se mi zdi tudi za diplomate nekoliko zamudna pot. Če ti je hotel Muholovec po vsej sili nakloniti tisoč funtov, bi bil to lahko storil v oporoki. Povej no, ali si tisto neumnost prebral?«

»Katero neumnost?«

»Nu, rokopis!«

»Bog nebeški, ne! Čemu naj bi ga pa bral?«

Anthony se je nasmehnil. »Takšni spomini so že mnogokrat napravili veliko gorja,« je rekel.

»Ljudje, ki so bili vse svoje življenje molčečni kakor ribe, si časih privoščijo zabavo, da uganjajo grdobije, ko zdavnaj zložno ležijo v grobu. Jim-

my, kakšne sorte človek je pa bil ta grof Muholovec?«

»Moj Bog, tisto noč je bil močno okajen, drugi dan pa neznanek ljubezniv in vljuden.«

»In ni bleknil prav nič zanimivega, ko je bil okajen?«

Jimmy je nagubal čelo in napeto pomislil. »Rekel je, da ve, kje je Koh-i-noor,« je dejal nazadnje.

»Nu, to vemo vsi,« je odvrnil Anthony. »V londonskem Towerju za debelim zrcalnim steklom in železno rešetko in mnogoštevilnimi gospodi v maskarah, ki stojijo okrog in pazijo, da ga ne bi kdo sunil. Hm! Ali si zadnji čas kaj pogledal v liste? Baje sušljajo o nekakšni monarhistični zaroti v Koromandiji.«

»Za časnike se malo menim,« je rekel Mc Grath. »Sicer pa Vrbani IV. ni zapustil sinu. Mogoče je, kakopak, da se podijo po svetu še kaki bratanci ali nečaki, in junaški, polnokrvni narod Koromandijcev se je morda naveličal streljati na predsednike, ko je bil vjen kraljev. Ta hip mi prihaja na misel, da je Muholovec v pijanosti momljal o nekakšnem kralju Viktorju, češ, da so mu njegovi ljudje za petami.«

»Kaj?« Anthony se je skokoma obrnil.

»Nu, kaj se tako r... urjaš,« se je zasmejal Jim. »Kdo je prav za prav ta kralj Viktor? Res kak vladar?«

»Ne,« je obotavljaje se rekel Anthony, »ni vladar.«

»Kaj pa je?«

»Najslavnejši tat draguljev, Jimmy. Neverjeten, vratolomno drzen človek, ki se ničesar ne ustraši. Pariz je bil glavni stan njegove tolpe, a potem so ga prijeli in zadržali za sedem let. Zdal je teh sedem let menda že poteklo. A v kakšni zvezi bi utegnil biti z Muholovcem, mi ne gre v glavo. Koromandijskih kronskih draguljev vsekako ni ukradel. Vendar — te marnje v časnikih so nekam čudne. Slišati je tudi, da so odkrili v Koromandiji petrolejske vrelce. Kar sluti se mi, da se neki finančniki zanimajo za to deželico. A rokopiša vse to pač ne zadeva. Veš kaj: mika me, da bi se odpeljal s svojimi 250 funti sterlingov v Koromandijo in postal predsednik republike.«

»Zakaj ne kar precej kralj? Saj bi jim lahko natvezel, da si zadnji potomec dinastije Obolovih.«

»Ne, Jim. Kralj moraš ostati do smrti, predsednik pa prevzame svoje posle najdlje za štiri leta. Zabavalo bi me štiri leta vladati v Koromandiji! Veš kaj, Jimmy, nemara ti tvojih 750 funtov sterlingov še pomeverim. Ako se vrneš s polno malho zlatih kep, jih tako ne boš potreboval, jaz bi jih pa lahko vtaknil v petrolejske delnice. Bogme, imenitna misel! Kakor hitro dobim denar, jo z brzim vlakom odkurim v Koromandijo.«

»Tako hitro ne pojde, kakor ti misliš. Imam namreč še drugo naročilo zate,« se je zasmejal Mc Grath.

»Oho! In to poveš šele zdaj?«

CENE MALIM OGLOSA

Po 50 par za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 3.— za šifro ali dajanje naslovov oziroma, ki iščejo službo. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 12.—. Dopis in ženitve se zaračunajo po Din 2.— za vsako besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 20.—. Vsi ostali oglasi se zaračunajo po Din 1.— za besedo, Din 3.— davka za vsak oglas in enkratno pristojbino Din 5.— za šifro ali dajanje naslovov. Najmanjši znesek za enkratno objavo oglasa Din 17.—.

Mali oglasi

Ponudbam na šifre ne prilagajate znamk! Le, če zahtevate od Oglasnega oddelka »Jutra« odgovor, priložite

Vse pristojbine za male oglase je plačati pri predaji naročila, oziroma jih je vpsolati v pismu obenem z naročilom, ali pa po poštni položnici na čekovni račun, Ljubljana št. 11.842, sicer se zaračuna k zgoraj navedenim pristojbinam še manipulacijska pristojbina Din 5.—.

Vsa naročila in vprašanja, tičoča se malih oglasov, je naslavljati na: Oglasni oddelk »Jutra«, Ljubljana.

Službo dobi

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Uradnica

perfektna, knjigovodkinja nemška, hrvaška, korepentinica z znanjem nemške stenografije dobi takoj mesto. Samo grobovina se dostojna, pridna in resna moč pride v poštev. Naslov v vseh odd. Jutra.

Slugo in inkasanta

sprejemne takoj večji zavod. — Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Oba diskretna.«

Pekovski pomočnik

natančen in vreden, dobi službo. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »iskusen predprijatelj.«

Samostojno

kuharico

iskem, katera b. vodila kuhinjo v dobro idobi gostilni kot družabnica s circa 30.000 Din gotovine. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Plača Din 400.«

Mlado natakario

pošteno, priklupne znanjajo, iskem za takoj. Dopise na ogli. odd. Jutra pod »Na Stajersko.«

Boljšo gospodično

mlado, iskemo za pomoč v gospodinjstvu. Ponudbe s sliko na ogli. odd. Jutra pod »Plača Din 400.«

Službe išče

Vsaka beseda 50 par, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Sobarica

stara 19 let, ki je že 2 leti služila pri boljši družini, želi mesto privatno ali tudi v boljšem hotelu. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Dekle

srednjih let, valjena vsakega dela, rna dobro kuhati in šivati. Išče službo k boljši družini v mestu. Ponudbe na podružnico Jutra Jesenice pod »Mina.«

Potniki

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Mestnega

zastopnika

ki je zelo dobro vpeljan pri privatnih steklenicah — sorojem za Ljubljano in okolice. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod »Velik za službo.«

Prodaj

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Svilene pernate

odeje nove, poceni naprodaj. Svek. Tyrseva 1271

Plošče in gramofone

najcenejše v največji izbiri kupite na razprodaji za logo RAZBERGER Dalma tina 10 — nasproti hotela »Strukelje.«

Auto, moto

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

BMW

dvosedelnik avto v izvrstnem stanju prodaj. Kenda Ljubljana, Telefon 24-06.

Stroji

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

2 šivalna stroja

pogodljiva prodaja zaradi odstopanja. Novi trg 5. vrata, levo, pritličje.

Dragocenosti

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Vsakovrstno zlato

kupuje po najvišji cenah

ČERNE - juvelir

Ljubljana, Wolfova ulica 1.

Kapital

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

TVRKA

A. & E. Skaberne LJUBLJANA javlja, da jemlje do urehica v račun zopet.

HRANILNE KNJIZICE

Mestne hranilnice in ljudske posojilnice.

Bančno kom. zavod

zvršuje najboljše nakup in prodajo

HRANILNI VLOG

vseh denarnih zavodov za odgovor Din 3 znan — Maribor, Aleksandrova 80-16

Hranilne vloge

Ljubljanske kreditne banke večje zneske kupim: izplača se takoj po najvišji cen.

A. Planinšek

Ljubljana, Beethovnova ul. 14/1.

Lokali

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Gostilno

v Savinjski dolini, tik železniške postaje in neposredne bližine cerkve, od dan na dan. V hiši se nahaja tudi mesarija, ki se zjutraj odda. Ponudbe na podružnico Jutra v Celju pod značko »A. B. 600.«

Lokal

močno, opremljeno, oddam takoj v Ljubljani VII. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Skladišče

oddam. Petrič. Gosposka 10

Delavnico

ali skladišče za misarstvo, iskem. Ponudbe pod šifro »Brez strojeve« na oglasni oddelk Jutra.

Stanovanje

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Trisob. stanovanje

Ciglatova 11 (p. g. sodm je) oddam s 1. marcem. Vprašati pri hišniku.

Štirisobno

stanovanje celo prvo nadstropje, s kopalnico, loggij, balkonom in vsemi drugimi priključki. oddam s majem v vili na Mirju — Poljanah dale dr. Zalar. Sv. Petre s. 2.

Trisobno stanovanje

oddam. Petrič. Gosposka 10

Stanovanja

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Dvosob. stanovanje

končno šče na 1 maj najemnik brez otrok. Stanovanje s plinom ima prednost, priključno pa se ne sprejme. Ponudbe na ogli. odd. Jutra pod šifro »Soliteve.«

Sob. odda

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Opremljeno sobo

strogo separirano, takoj oddam. Strelška ul. 22.

Opremljeno sobo

strogo separirano, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo

s posebnim vzhodom, oddam. Birska ulica. 22. visoko pritličje.

Opremljeno sobico

s posebnim vzhodom v srednjem mestu, oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Opremljeno sobo

lepo, s posebnim vzhodom, takoj oddam. Naslov v vseh poslovalnicah Jutra.

Informacije

Beseda 1 Din, davka 3 Din za šifro ali dajanje naslovov 5 Din. Najmanjši znesek 17 Din.

Izjava

Podpisani izjavljam, da nisem plačnik za dolgoro, ki bi jih naredil kdorkoli na moje imo. Oton Christof, Ljubljana, Knaflijeva ul. 5.

KLISEJE

END IN VECBARVNE Jugografika SV. PETRA NASIP ST. 27

Pustni torek

rajanje pri

„SLAMIČ-u“

Na pepelnico:

SLANIKOV VEČER

INSERIRAJTE V „JUTRU“!

Dotrpel je moj sin

Renat Postojna

Pogreb dragega pokojnika se je vršil 8. t. m.

LJUBLJANA—SEŽANA, 9. II. 1937.

Žalujoča mati, sestra

in ostalo sorodstvo.

ALOJZI ČOP

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v sredo, dne 10. februarja t. l. ob 16. uri iz hiše žalosti Indu-

strijska 13.

JESENICE, 8. februarja 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

OBLASTNI ODBOR UDRUŽENJA JUGOSLOVANSKIH NARODNIH ŽELEZNICARJEV IN BRODARJEV

naznanja celokupnemu članstvu, da je preminul tovariš

KOPRIVEC IVAN

prvi in dolgoletni zastavonoša oblastne organizacije.

Pogreb rajnega se bo vršil v sredo, dne 10. februarja 1937, ob 16. uri iz Verovškove ulice št. 12 Ljubljana VII, na pokopališče k Sv. Križu.

Vse članstvo pozivamo, da počasti spomin zvestega tovariša z udeležbo pri pogrebu.

Oblastni odbor UJNZB Ljubljana

Sorodnikom, prijateljem in znanem javljamo tužno vest, da je naš dobi in ljubljani mož, oče in stari oče, gospod

KOPRIVEC JANEZ

SKLADIŠČNIK DR. ZELEZNIC

danes, dne 8. februarja 1937, ob 9. uri po kratki bolezn

Pogreb blagopokojnika se bo vršil v sredo 10. II. ob 16. uri iz hiše žalosti, Verovškova 12, Ljubljana VII, na pokopališče k Sv. Križu.

MARJETA roj. KRALJ, soproga; FERDINAND, sin; MINKA por. GRASIČ, hčerka; EMICA roj. SEDOVNIK, snaha; FRANO GRASIČ, zet; MILAN, FRANTI, ANICA, vnuki — ter ostalo sorodstvo.

Najboljši trboveljski

PREMOG

brez prahu nudi

I. Pogačnik,

trg. s kurivom

BOHORICEVA 5.

Telef. 20-59.

100 uspehov na en oglas v „JUTRU“

Prima krapi

graščine Herberstein Hrastovce

na pepelnico sredo in odslej vsak petek

na mariborskem trgu.

V globoki žalosti naznanjamo vsem sorodnikom, prijateljem in znanem, da nas je po kratki bolezn, previden s tolažili sv. vere zapustil in mirno v Gospodu zaspal, naš ljubljani soprog, oče, stari oče in brat, gospod

ALOJZI ČOP

Pogreb blagopokojnega se bo vršil v sredo, dne 10. februarja t. l. ob 16. uri iz hiše žalosti Indu-

strijska 13.

JESENICE, 8. februarja 1937.

ŽALUJOČI OSTALI

Naročniki „Jutra“ so za-

varovani za 10.000 Din.